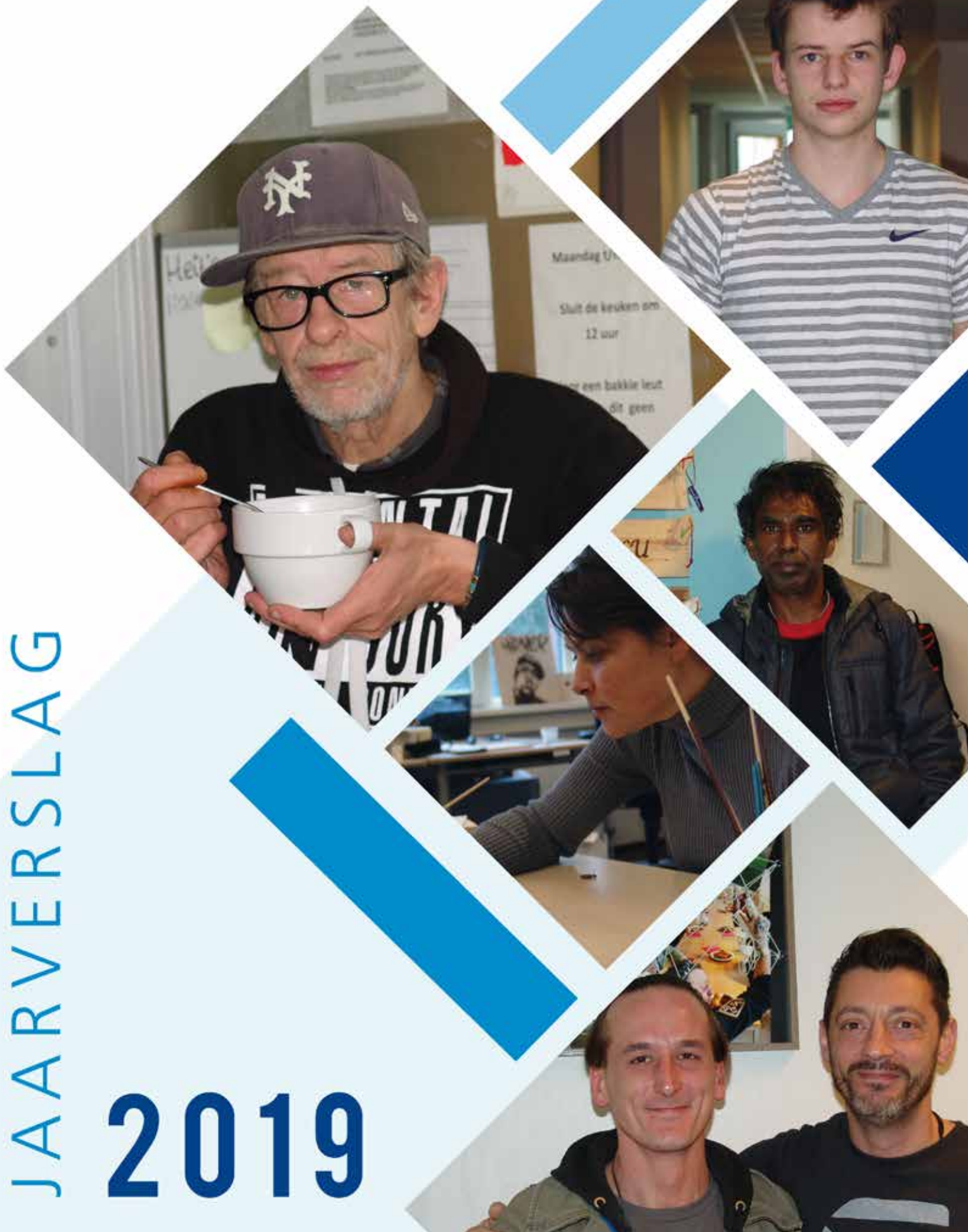

J A A R V E R S L A G

2019

OPVANG • WONEN • TALENTONTWIKKELING • ADVIES

Stichting Humanitas Onder Dak Twente
Postbus 1100
7550 BC Hengelo
Tel.: 088 1198800
KvK: 08 090 143
info@humod.nl

www.humanitasonderdak.nl

VOORWOORD

Het afgelopen jaar was voor Humanitas Onder Dak het jaar waarin we met onze stakeholders weer nieuw strategisch beleid wilden formuleren. En zoals te doen gebruikelijk binnen Humanitas Onder Dak gebeurde dat in een uitdagende omgeving. Dit keer de omgeving van de film. Hoofdrospelers, regisseurs, figuranten, scriptschrijvers; allen kwamen figuurlijk langs en vervulden hun rol in het leveren van inbreng voor het nieuwe strategische beleid van Humanitas Onder Dak. Opnieuw mocht de organisatie zich verheugen op grote deelname vanuit onze samenwerkingspartners, financiers, maar ook collega's en organen uit de organisatie als de cliëntenraad, de ondernemingsraad en de raad van toezicht. Humanitas Onder Dak wilde de uitkomsten van deze strategiesessies terugkoppelen aan de deelnemers maar toen gooide de coronacrisis roet in het eten. Op dit moment zoeken we naar een geschikte vorm waarmee we het nieuwe strategische beleid bekend willen maken en uit willen dragen.

Onderdeel van de vorming van nieuw strategisch beleid was de lezing van Dan Herman, de grondlegger uit Amerika op het gebied van Critical Time Intervention. De methodiek die op momenten van levensgebeurtenissen als huisuitzetting, scheiding, relatiebreuk, overlijden, werkloosheid of terugkeer uit detentie, zeer goed bruikbaar is vanuit herstelgericht werken. Humanitas Onder Dak heeft in het afgelopen jaar aandacht besteed aan de introductie van deze methodiek in haar eigen organisatie maar vindt deze ook zeer goed te gebruiken door collega-organisaties tegen de achtergrond van herstelgericht werken en inclusie (meedoen in de samenleving).

Zoals bekend zijn randvoorwaarden voor een succesvolle inclusie: een veilige en betaalbare huisvesting, werk dat er toe doet, een eigen inkomen en veilige en vertrouwde relaties met de toegang tot voorzieningen. In het afgelopen jaar heeft Humanitas Onder Dak haar activiteiten dan ook hieraan verbonden. Zo is in Enschede onderzocht of de Performance Factory een rol kan spelen in het bieden van zinvolle dagbesteding. Zo blijkt in Almelo het project Dagloon hier een waardevolle bijdrage aan te leveren. Ook heeft het Heemsdock in Hengelo een waardevolle activiteit aan haar aanbod toegevoegd (Broodwerck) en biedt De Steenpoort in Oldenzaal haar vaste bezoekers een zinvolle dagbesteding.

Veilige en betaalbare huisvesting heeft in het afgelopen jaar uitwerking gekregen in de ingebruikname van appartementen in

Borne voor wonen met begeleiding. Daarnaast is de bezetting van Kamer-Raad Hengelo toegenomen. Ook ambulante woonbegeleiding heeft verdere uitbreiding gekend over verschillende steden in Twente.

Binnen de 24 uur voorzieningen zagen we een toename van complexe problematiek onder cliënten, veelal multiproblematiek. Hierdoor zagen we begeleidingsuren toenemen om een bij de persoon passende noodzakelijke begeleiding te kunnen bieden. De toename van complexe problematiek heeft ook gevolgen voor de veiligheid van cliënten en personeel en dankzij extra maatregelen en deskundigheidsbevordering hebben we deze kunnen garanderen.

Zorgelijk is de situatie van jongeren in onze samenleving. Humanitas Onder Dak heeft hiervoor ook in het afgelopen jaar specifieke aandacht gehad. Een goede inkomensituatie van jongeren, een goede startkwalificatie op de arbeidsmarkt en betaalbare huisvesting voor jongeren zijn van wezenlijk belang. De Kamer-Raad voorzieningen dragen voor jongeren bij aan het afronden van hun studie waarmee ze een betere positie op de arbeidsmarkt kunnen innemen.

Het jaar 2019 zal de boeken ingaan als het jaar voor corona. Het jaar waarin ook Humanitas Onder Dak zich bezighield met de doorontwikkeling van de door de overheid ingezette transitie en transformatie en de daarmee gepaard gaande decentralisatie. De beide projecten integrale aanpak in de centrumgemeenten Almelo en Enschede formuleren antwoorden op deze transformaties. Het Covid-19 virus heeft op onderdelen voor een versnelling gezorgd maar baart ons op onderdelen ook zorgen. We kunnen binnen de beide projecten integrale aanpak leren van de goede dingen die uit de crisissituatie voortkomen maar de effecten op de lange termijn zijn zorgelijk.

Bert Deliën
Directeur/bestuurder.

Fotografie: Frans Nikkels

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD
pagina 5

INHOUDSOPGAVE
pagina 7

INTERGRALE AANPAK VANAF 2019
pagina 8

VISIE, DOELEN & BELEID
pagina 10

2019 IN BEELD
pagina 12

ARRANGEMENT OPVANG
pagina 14

ARRANGEMENT TALENTENONTWIKKELING
pagina 20

ARRANGEMENT WONEN
pagina 22

ORGANISATIE
pagina 26

RAAD VAN TOEZICHT
pagina 28

OVERLEGORGANEN BINNEN HUMANITAS ONDER DAK
pagina 33

STAFBUREAU
pagina 34

HUMAN RESOURCE MANAGEMENT
pagina 36

FINANCIEN
pagina 40

CORONAVIRUS
pagina 43

FACTS AND FIGURES
pagina 45

JAARREKENING
pagina 66

INTERGRALE AANPAK VANAF 2019

Focus op integrale aanpak

Humanitas Onder Dak was in het jaar 2019 penvoerder van twee projecten gericht op een integrale aanpak op het gebied van maatschappelijke opvang. Eén in de centrumgemeente (Integrale aanpak Almelo) en één in de centrumgemeente Enschede (Integrale aanpak Enschede). Beide projecten formuleren antwoorden op de door de overheid ingezette doordecentralisatie. Overeenkomstig dit ingezette beleid beweegt de opvang 'naar voren' door het accent te leggen op preventie.

Middels de doordecentralisatie krijgen nu ook regiogemeenten (naast de huidige centrumgemeenten) hun verantwoordelijkheden wat betreft beschermd wonen (in 2021) en de opvang (mogelijk in 2026). Voorzieningen van de opvang waren in het verleden vooral gesitueerd in de centrumgemeenten. De doordecentralisatie maakt het noodzakelijk dat ook regiogemeenten een rol gaan spelen in de opvang.

Het devies 'maak de opvang overbodig', verkondigt Humanitas Onder Dak al jaren en wordt nu gevolgd door concrete acties richting de (regio)gemeenten.

Het voorkomen van de instroom, het bevorderen van de uitstroom en het verhogen van de doorstroom in de opvang is slechts mogelijk wanneer er integraal wordt samengewerkt met zorgpartijen, woningcorporaties en (regio)gemeenten.

En dit is een lastige opgave. Systemen zitten ons in de weg evenals wet- en regelgeving, controlezucht en regeldruk. Omdenken is gevraagd, het doorbreken van systemisch denken eveneens. Dit vraagt om innovatief denken en handelen binnen deze projecten integrale aanpak.

De actiegerichte aanpak binnen de beide projecten zorgt voor aansluiting bij lokale (zorg)structuren, waardoor deze structuren tevens worden versterkt. Bestaande initiatieven worden verder ontwikkeld en nieuwe initiatieven ontstaan die bijdragen aan het herstellen van het evenwicht op het gebied van wonen, werk, eigen inkomen en een sociaal netwerk.

Organisatie opvang en begeleiding onder de loep

Via de projecten integrale aanpak wordt tevens toegewerkt naar het efficiënter en goedkoper organiseren van de opvang en begeleiding van kwetsbare mensen in onze samenleving. Onder de juiste randvoorwaarden ziet Humanitas Onder Dak hierin zeker mogelijkheden op meerdere gebieden

Verminderen regeldruk

Toegenomen regeldruk is hierin één van de zaken waar 'winst' te behalen valt. Het streven om louche aanbieders in de zorg te weren deelt Humanitas Onder Dak met haar financiers. De uitwerking daarvan heeft zich echter vertaald in toegenomen en onzinnige regelgeving en die komt ten laste van de bonafide aanbieders.

Behoorlijke financiering van begeleiding

Een andere randvoorwaarde is een behoorlijke financiering van de begeleiding. En hier ziet Humanitas Onder Dak dat de tarieven steeds minder kostendekkend zijn terwijl de landelijke overheid het maken van goede cao afspraken (waaronder een forse loonsverhoging) heeft gestimuleerd.

Beschikbaarheid betaalbare huisvesting

Een derde randvoorwaarde vormt de beschikbaarheid van betaalbare huisvesting voor cliënten. Humanitas Onder Dak ziet hier dat deze onder druk komt te staan. Met name jongeren, starters op de woningmarkt en mensen met schulden hebben het lastig om betaalbare huisvesting te vinden. De huurprijzen zijn gestegen en het aanbod van woningen tegen een lage huurprijs is te gering. Pogingen om huysjesmelkers op de woningmarkt te weren, pakken slecht uit voor jongeren. Kamerverhuur door betrouwbare partijen waaronder de woningcorporaties is hierin wenselijk.

Steeds duidelijker wordt dat de in 2014/2015 afgekondigde bezuiniging van rond de 20% veel te vroeg is geaccepteerd door gemeenten. Wil je tot een stelselwijziging komen, die voorwaardelijk is om tot bezuiniging te kunnen komen, dan gaan de kosten voor de baat uit. En dan nog valt te bezien of de destijds genoemde 20% niet veel te ambitieus was.

Rol voor regiogemeenten

De doordecentralisatie vraagt van regiogemeenten een proactieve rol in de opvang en begeleiding van kwetsbare mensen in onze samenleving.

Het delen van kennis over de maatschappelijke opvang, cliënten en hun problematieken, methodieken, vroeg-interventie strategieën, lokale netwerkstructuren en hun mogelijkheden en onmogelijkheden, is noodzakelijk om deze regiogemeenten mee te nemen in de doordecentralisatie.

Ook dit vormt onderdeel van de beide projecten integrale aanpak en heeft voor Humanitas Onder Dak geleid tot het versterken van haar relaties met regiogemeenten.

Inmiddels is er verschillend aanbod gerealiseerd in de diverse regiogemeenten op het gebied van ambulante begeleidingsvormen. Dit is een noodzakelijke ontwikkeling bij regiogemeenten om de instroom in de opvang te voorkomen en de uitstroom uit de opvang mogelijk te maken. Daarnaast is het wenselijk om tot afstemming te komen tussen regiogemeenten en centrumgemeenten waar het gaat over voorzieningen die vanwege hun aard, omvang en daarmee samenhangende exploitatie, niet realiseerbaar zijn in regiogemeenten. Ook dit vormt een onderdeel in de beide projecten integrale aanpak.

Flexibele inzet van capaciteit

Steeds duidelijker wordt dat de huidige 24 uur voorzieningen inclusief de inloop en de nachtopvang van Humanitas Onder Dak, ook in de toekomst een rol zullen blijven spelen in de integrale aanpak. Wel kan een capaciteitsvraag ontstaan wanneer de instroom in de maatschappelijke opvang beperkt wordt. In dat geval is het zeer wel denkbaar dat dan de noodzakelijke capaciteit omlaag zou kunnen. In de beide projecten integrale aanpak zijn en worden hiervoor indicatoren ontwikkeld die dit proces kunnen monitoren. Het ziet er naar uit dat flexibiliteit van de inzet van capaciteitsplaatsen gevraagd gaat worden hetgeen mogelijk is omdat de 24 uur opvangvoorzieningen verbouwd zijn of worden naar kleine woonunits. Hierdoor is het mogelijk een capaciteitsplaats zowel beschikbaar te hebben voor de maatschappelijke opvang alsook vormen van begeleid wonen. De randvoorwaarden waaronder dit mogelijk is, worden op dit moment uitgewerkt.

Verandering traditionele vormen opvang

Tevens zet Humanitas Onder Dak in op een verandering van de traditionele vormen van 24 uurs opvang, inloop en nachtopvang.

Om dit aanbod in overeenstemming met de veranderende vraag te brengen, zal dit aanbod flexibeler worden ingezet (voor mensen met zeer diverse hulpvragen van kortdurend intensief naar langer durend intensief) en van betere kwaliteit zijn (geen zit-slaapkamers meer maar woonunits). Daarnaast zal de inloop een wijkgerichte functie krijgen om samenwerking in en met de wijk tot stand te brengen.

Bij deze ontwikkeling wordt tevens de doorontwikkeling van de nachtopvang betrokken. Zowel in Enschede als in Almelo voert Humanitas Onder Dak de zogenaamde (winternood)nachtopvang uit. Een regeling die op verzoek van de gemeenten specifiek wordt aangeboden ten behoeve van de landelijke toegang en voor de gemeente Enschede, specifiek in de wintertijd. Over het leveren van nachtopvang en ook de winternoodnachtopvang gerelateerd aan het weer gaan wonen in onze samenleving wordt binnen Humanitas Onder Dak nagedacht. Het is zeer wel denkbaar dat dit aanbod gaat veranderen in een ander concept dat uiteindelijk voor cliënten leidt tot een verbetering van hun woonleefsituatie. Nachtopvang en winternoodnachtopvang wordt in dit verband gezien als 'noodoplossingen' en verdienen beiden niet het predicaat 'kwaliteit van leven'.

Deze ontwikkelingen overziend is de verwachting dat in de toekomst het totale spectrum van de maatschappelijke opvang er duidelijk anders uit gaat zien. Er zal vroegtijdiger geïnterveneerd worden om instroom in de opvang te voorkomen. Daarnaast zal de opvang uit woonunits bestaan waardoor flexibele inzet van de capaciteit mogelijk wordt. Beschikbare capaciteit is dan niet meer verbonden aan 'doelgroepen' en/of voorzieningen maar aan de individuele noodzaak bij de cliënt om voor langere of kortere tijd een woonunit te betrekken met begeleiding die leidt tot een meer bestendige situatie voor de betrokken cliënt in de straat, wijk, buurt, dorp of stad waarin de persoon het beste geholpen is.

Daarnaast zal ook de (winternood)nachtopvang de start van een traject worden, ter verbetering van de persoonlijke situatie. Vroeg-interventie ter voorkoming van de instroom in de opvang zal voornamelijk plaatsvinden in gemeenten (zowel de huidige centrumgemeenten als de regiogemeenten) terwijl hetgeen we nu kennen als traditionele opvang bij wijze van 'achtervang / vangnet voor alle gemeenten' wordt aangeboden vanuit de huidige 24 uur voorzieningen.

VISIE, DOELEN & BELEID

Missie

Stichting Humanitas Onder Dak (HOD) is een vangnetorganisatie (een Maatschappelijke Opvang organisatie) die werkt vanuit de Humanitas grondwaarden: eigen kracht, eigen regie, eigen verantwoordelijkheid en gelijkwaardigheid. Humanitas Onder Dak biedt met een vraaggericht aanbod hulp aan mensen die de aansluiting met de samenleving (in termen van meedoen/participeren) kwijt zijn geraakt of dreigen kwijt te raken.

Visie

Humanitas Onder Dak helpt het evenwicht in wonen, werk (waar- onder dagbesteding/zingeving), eigen inkomen en toegang tot (sociale) voorzieningen te herstellen en zorgt er voor dat mensen mee kunnen blijven doen in de samenleving.

De missie en de visie laat zich vertalen in de pay-off regel die in onze communicatie wordt gebruikt: waar mensen tellen.

Kernfunctie Humanitas Onder Dak

Humanitas Onder Dak heeft als kernfunctie mensen op te vangen en te begeleiden zodat zij mee kunnen (blijven) doen in de samenleving. Hierbij worden vanuit de principes van normalisatie en inclusie als randvoorwaarden gehanteerd:

- het beschikken over een eigen woning
- het beschikken over eigen inkomen
- het beschikken over zinvolle dagbesteding
- het beschikken over de toegang tot voorzieningen

Onze arrangementen voorzien hier in, al dan niet in eigen beheer georganiseerd dan wel in samenwerking met (specialistische) partners die aansluiten bij de Humanitas Onder Dak kwaliteitscriteria.

Arrangementen

Opvang

Het arrangement Opvang vervult de functie van vangnet in onze samenleving voor mensen die om welke reden dan ook geen dak boven het hoofd hebben. Een verblijf in de opvang is altijd tijdelijk en zo kort mogelijk, gevolgd door 'wonen in de wijk, buurt dorp of stad'. Hierbij horen passen randvoorwaarden als een goede begeleiding.

Hoewel we binnen Humanitas Onder Dak herstelgericht werken waarbij het uitgangspunt is dat mensen over herstellvermogen beschikken, blijft een vangnet (de opvang) noodzakelijk. Humanitas Onder Dak streeft er nog steeds naar om 'de Opvang' overbodig te maken maar weet ook dat er situaties zullen blijven waarbij mensen een beroep doen op voorzieningen als de nachtopvang, inloop of 24-uurs opvangvoorzieningen.

Opvang werkt vanuit 'op maat' oplossingen die samen met de cliënten worden afgestemd op zijn of haar behoeften, wensen en omgeving. Het devies is: zelfstandig waar het kan, met begeleiding waar het moet.

Wonen

Via Wonen helpt Humanitas Onder Dak meerderjarige kwetsbare mensen die vanwege psychosociale uitdagingen (nog) niet in staat zijn zelf een woonplek te vinden en te behouden. Tevens is er extra individuele woonbegeleiding voor kwetsbare mensen met meervoudige problematiek rond de thema's werken, inkomen en gezondheid. De drijfveer van Wonen ligt in de overtuiging dat iedereen recht heeft op een passende, betaalbare, veilige en duurzame huisvesting.

Humanitas Onder Dak heeft dit arrangement opgezet om, ter bevordering van inclusie, de instroom in de opvang te voorkomen en de uitstroom uit de opvang te bevorderen. De huidige woonconcepten Ambulante Woonbegeleiding, Beschermd Wonen Modulair, Huis te Leen en Housing First zijn in dit verband betere plekken dan de opvang.

Talentontwikkeling

Via Talentontwikkeling biedt Humanitas Onder Dak een laagdrempelige voorziening voor mensen die niet op eigen kracht in staat zijn om een zinvolle dagbesteding (bij voorkeur in de vorm van werk) te vinden of te behouden. Mensen krijgen de mogelijkheid om in een vertrouwde omgeving te ontdekken wat hun talenten zijn en om structuur en zelfvertrouwen op te bouwen.

Samen met cliënten wordt onderzocht waar interesses liggen. Er wordt vervolgens gezocht naar passende werkzaamheden, ook als deze niet binnen het aanbod van Talentontwikkeling liggen. Het ontwikkelen van aanbod gebeurt altijd in samenwerking met (zorg)partijen en bij voorkeur met werkgevers.

Advies

Het arrangement Advies omvat alle activiteiten waarbij de inzet van specifieke expertise van Humanitas Onder Dak door derden wordt gevraagd. Te denken valt hierbij aan het bieden van ondersteuning bij aanbestedingen of vraagstukken rond methodieken, detachering van medewerkers en het begeleiden van projecten. Binnen dit kader zijn medewerkers van Humanitas Onder Dak actief binnen Gemeente Almelo en het CIMOT; de centrale toegang tot maatschappelijke opvang en beschermd wonen in Twente.

Einde beleidscyclus

Het jaar 2019 is het derde en laatste jaar in de driejarige beleidscyclus van het strategisch beleid van Humanitas Onder Dak. Zoals gebruikelijk heeft Humanitas Onder Dak haar stakeholders uitgenodigd om mee te denken in het formuleren van nieuw strategisch beleid. Dit heeft een mooie stakeholdersbijeenkomst opgeleverd waarin waardevolle informatie is opgehaald voor dit nieuwe strategische beleid. In het eerste kwartaal van 2020 zal de uitwerking daarvan aan de stakeholders worden teruggekoppeld.

2019 IN BEELD

Humanitas Onder Dak @HODgroep · 17 okt. 2019
 Vandaag is er weer de Humanidag! Een echte verwendag voor onze cliënten. Cliënten kunnen gebruik maken van een kapper, pedicures, een massage en er is gezorgd voor een heerlijke lunch van 't HookHoes/Kreta Almelo. Er wordt volop genoten!

Humanitas Onder Dak
 28 februari 2019 ·
 tensiever samenwerken om dak- en thuisloosheid te voorkomen en om stimuleren dat daklozen sneller een huis vinden. Met een ereenkomst bekrachtigden partners Humanitas Onder Dak, Tactus, Dimence, Leger des Heils, RIBW Groep Overijssel, Beter Wonen, Sint Joseph en wethouder Van Mierlo vandaag de samenwerking.

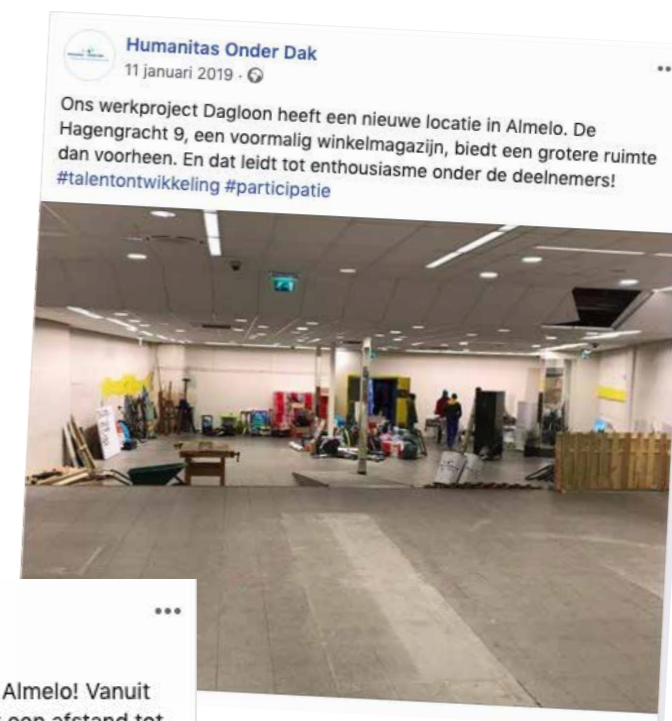
en thuisloosheid terugbrengen met 20

Humanitas Onder Dak
 29 augustus 2019 ·
 "In principe heb ik altijd een goed leven en altijd een baan gehad. Maar toch stond ik daar dan in eens, op straat. Van de Nachtopvang, naar de 24-uurs Opvang en nu een fijn eigen huisje en een fulltime baan in Almelo. Het leven kan raar lopen. Maar ik ben Humanitas Onder Dak, en in het bijzonder mijn begeleidster, ontzettend dankbaar", aldus Ronald. Cliënt bij Humanitas Onder Dak. 🍀

Benieuwd naar het hele verhaal van Ronald? Klik hier:
<https://humanitasonderdak.nl/verhalen/ronald/>

Humanitas Onder Dak
 12 april 2019 ·
 Gisteren stonden wij op de stagemarkt bij het ROC. Een geslaagde dag!

Humanitas Onder Dak
 11 januari 2019 ·
 Ons werkproject Dagloon heeft een nieuwe locatie in Almelo. De Hagengracht 9, een voormalig winkelmagazijn, biedt een grotere ruimte dan voorheen. En dat leidt tot enthousiasme onder de deelnemers! #talentontwikkeling #participatie

Humanitas Onder Dak
 25 maart 2019 ·
 Een mooi artikel in Tubantia over ons project Dagloon in Almelo! Vanuit een ruime, nieuwe locatie in de stad krijgen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hier de kans om hun talenten te ontwikkelen en om onder begeleiding weer kennis te maken met werk. #talentontwikkeling

TUBANTIA.NL
Dagbesteding voor daklozen vindt zelf onderdak in Almelo
 ALMELO - Na vijf jaar is er een einde gekomen aan de zwerftocht van..

Humanitas Onder Dak
 25 januari 2019 ·
 Gisteren namen wij deel aan het debat rond 'Toekomst Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang' binnen de centrumgemeente Enschede.

Humanitas Onder Dak @HODgroep · 21 mei 2019
 Stakeholdersbijeenkomst HODSeat @hodgroep in volle gang.

ARRANGEMENT OPVANG

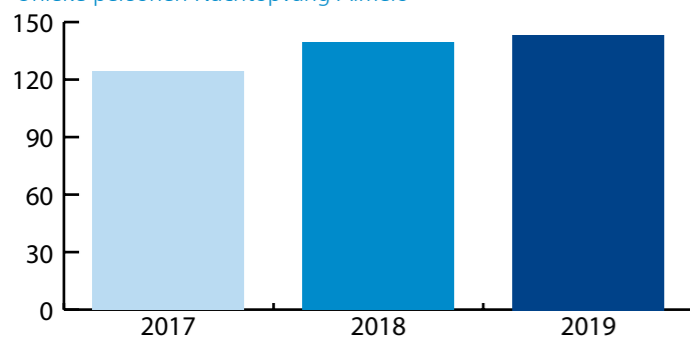
Opvang Almelo

Nachtopvang

De nachtopvang biedt opvang voor één nacht voor mensen vanaf 18 jaar, die dakloos zijn en geen andere slaapplek hebben. In 2019 hebben 143 unieke personen gebruik gemaakt van de nachtopvang waarbij het merendeel afkomstig is uit Almelo. Met een gemiddelde bezetting van 8,4 bezette bedden per nacht is het legitiem gebleken dat de noodnachtopvang aan de Adastraat het gehele jaar geopend is geweest. Zowel in de halfjaarlijkse analyse als in de eindanalyse is gebleken dat het merendeel van de mensen die gebruik maken van de (nood) nachtopvang, niet geschikt zijn voor wonen in de maatschappelijke opvang omdat wonen in een groep niet lukt. Sommigen mijden enige vorm van zorg. Anderen willen wel geholpen worden maar zijn veelal ernstig verslaafd waarbij de toeleiding naar de maatschappelijke opvang lastig is. Deze mensen hebben hun dagelijkse focus op het onderhouden van de verslaving. Wel ziet Humanitas Onder Dak in Almelo een verandering in de nachtopvang. Een enkeling heeft een woning gevonden via Housing First Twente. Anderen konden onder voorwaarden doorstromen naar een verblijf in de 24-uurs opvang.

Steeds vaker wordt de nachtopvang door andere organisaties als time-out plek gebruikt. Het valt op dat de achtergrond van de problematiek onder cliënten die verblijven in de nachtopvang, behoorlijk stevig is. In samenwerking met partners waaronder het CIMOT, corporaties en lokale zorgpartijen wordt gekeken naar de mogelijkheden van een gefaseerde afbouw van de noodnachtopvang. Door in samenwerking met woningcorporaties semipermanente huisvesting te bieden, probeert Humanitas Onder Dak een nieuwe ontwikkeling te starten die leidt tot een vermindering van het gebruik van de nachtopvang.

Unieke personen Nachtopvang Almelo

24- uurs opvang

De kamers in deze voorziening waren in 2019 voor 65% bezet.

De ontwikkelingen in 2019:

- Toename van het aantal cliënten dat niet in een groep kan leven en voor wie een eigen woonunit vaak een veel beter keus zou zijn. Deze cliënten zorgen voor een toename van de belasting voor de overige cliënten in de opvang.
- Stijging van het aantal cliënten met multiproblematiek. Ook het aantal vernielingen in de opvang is toegenomen. Mogelijk is er een oorzakelijk verband tussen de vernielingen en multiproblematiek en het gedrag dat hierbij vaak gezien wordt.
- Toename van het gemiddeld aantal zorguren per cliënt. De complexiteit van de hulpvragen vraagt steeds meer tijd. De druk op de begeleiding neemt toe. De inzet tijdens de intensieve opstartfase zorgt later in het traject voor tijds winst, maar onvoldoende om in totaal goed uit te komen met het gemiddeld aantal uren begeleiding.
- Verschuiving in de verwijzende toename in verwijzingen vanuit de verslavingszorg en een afname vanuit het algemeen maatschappelijk werk.
- Groei in het aantal cliënten dat begeleiding en/of sturing nodig heeft op de leefgebieden 'persoonlijke verzorging' en 'zorg voor de omgeving'.

In samenwerking met partners binnen de Integrale Aanpak Almelo wordt gekeken naar duurzame oplossingen om het hoofd te kunnen bieden aan deze ontwikkelingen.

Crisisopvang

Humanitas Onder Dak ziet een toename van het aantal kinderen dat samen met een ouder gebruik maakt van deze bed-, bad- en broodvoorziening. Dit is een plek voor hen die acuut een (veilige) plek nodig hebben. In 2019 ging het om 15 kinderen. In 2019 was de bezettingsduur van een crisisbed 15,8 nachten. De afspraak is 3 tot 5 nachten. Ook wordt het crisisbed door andere organisaties/ locaties van Humanitas Onder Dak gebruikt als overbruggingsbed, in afwachting van een andere plek. In de praktijk blijkt inzet van extra zorg voor deze bewoners noodzakelijk en is deze voorziening meer dan een bed-, bad- en broodvoorziening.

Nazorg < 12 maanden

In 2019 hebben 16 unieke (volwassen) personen nazorg ontvangen. De gemiddelde duur van het (gehele) nazorg traject bedroeg 7,7 maanden. Het betrof in 2 situaties een éénouder gezin met kinderen. Vanuit het nazorgtraject is van 8 personen de begeleiding over genomen door Wonen. Van 1 persoon is de begeleiding over genomen door een andere zorgpartij. Voor 4 personen is de begeleiding vanuit het nazorgtraject beëindigd en 3 personen ontvingen op 31 december 2019 nog begeleiding vanuit nazorg.

Kamer-Raad Twente

Kamer-Raad is een woon-, werk- en leerhuis voor Twentse jongeren tussen de 18 en 26 jaar, die dreigen uit te vallen tijdens hun studie omdat de thuissituatie onvoldoende gelegenheid biedt om te kunnen studeren. In 2019 hebben 72 jongeren met een problematische thuissituatie gebruik gemaakt van deze milde vorm van woonbegeleiding in Enschede, Hengelo en Almelo. In Hengelo is in 2019 een nieuwe locatie geopend waardoor Kamer-Raad nu in 3 steden in Twente wordt aangeboden. De nieuwe locatie in Hengelo was volledig bezet aan het einde van het jaar. De bezetting:

Bij Kamer-Raad worden de volgende ontwikkelingen gezien:

- Toename van het aantal meldingen van jongeren onder de 18 jaar waarbij de betaalbaarheid van Kamer-Raad in het geding komt
- Veranderende doelgroep waarbij een toename wordt gezien van GGZ- en loverboy-problematiek
- Zorgwekkende financiële startpositie van jongeren vanaf 18 jaar. Zij maken op basis van hun inkomen al schulden die zij hun hele leven mogelijk gaan meedragen

Om inzicht en grip te krijgen op deze ontwikkelingen wordt nauw samengewerkt met de Opvangvoorziening voor Twentse Jongeren (TOV) en Inloopvoorziening van Humanitas Onder Dak, onderwijsinstelling ROC van Twente, Jarabee, Tactus, politie en beide centrumgemeenten. De samenwerking wordt onder andere gezocht in preventieprogramma's voor de jongeren op het gebied van financiën, drugsgebruik, seksualiteit en psychische en sociaal welbevinden. Maar ook wordt samengewerkt in acties rondom toeleiding naar Kamer-Raad en het periodiek inzichtelijk maken van maatschappelijke tendensen die van invloed kunnen zijn op het wonen bij Kamer-Raad. Eind 2019 is landelijke publiciteit gegeven aan Kamer-Raad door het bezoek van staatssecretaris Blokhuis aan een locatie in Enschede. Hiermee heeft Humanitas Onder Dak het belang van het preventieve karakter van Kamer-Raad kunnen benadrukken en de zorgen die zij heeft rondom de inkomenspositie van jongeren kunnen uiten.

Vroegtijdig goede afspraken maken rondom het beheren van persoonlijke financiën, leidt tot positieve resultaten zoals minder betalingsachterstand en schulden onder cliënten tijdens het verblijf en bij uitstroom.

In Enschede en Almelo zijn in 2019 de eerste stappen gezet naar herhuisvesting van in totaal drie locaties.

Kamers met Kansen Enschede

De tussenfasewoning Kamers met Kansen met twee capaciteitsplekken, is bestemd voor jongeren die niet meer kunnen blijven wonen bij Kamer-Raad omdat zij gestopt zijn met het volgen van een studie maar nog niet klaar zijn om zelfstandig te gaan wonen. Jongeren kunnen voor de duur van een half jaar lichte ondersteuning krijgen voor het laatste opstapje naar zelfstandig wonen. Ook hebben jongeren op deze manier een langere periode om op zoek te gaan naar geschikte vervolghuisvesting. In 2019 is gebleken dat deze tussenfasewoning een veilige en stabiele plek is om de vervolgstap te kunnen maken. Vijf jongeren hebben gebruik gemaakt van dit aanbod.

Maatschappelijke Opvang Enschede en Hengelo

In de centrumgemeente Enschede waren de voorzieningen als volgt bezet gedurende 2019:

- De 24-uurs voorziening in Enschede 80%
- De Twentse Opvangvoorziening voor Jongeren 88%
- De 24-uurs voorziening in Hengelo 90%

Er is 54 keer gebruik gemaakt van de crisiskamers in Hengelo. Het valt op dat het aantal keer dat er jaarlijks gebruik gemaakt wordt van de crisisopvang schommelt. Van de 54 plaatsingen zijn er 23 doorgestroomd naar reguliere maatschappelijke opvang en 1 naar Kamer-Raad. Zoals eerder opgemerkt is de crisisopvang een 'bed-, bad- en brood voorziening' en wordt deze ook als zodanig gefinancierd. In de praktijk blijkt dat dit onvoldoende is, omdat begeleiders veel tijd kwijt zijn met de zorg voor deze cliënten.

In Enschede zijn 22 nazorg trajecten geweest en in Hengelo 17. We zien dat er in de praktijk soms discussie ontstond over de inzet van nazorg. Wanneer is het nazorg vanuit de subsidie MO en wanneer moet de woongemeente een indicatie verstrekken?

Naar aanleiding van die discussie hebben we in het subsidieverzoek MO 2020 hierin duidelijk onderscheid aangebracht. We zetten nazorg in als iemand binnen een jaar met ondersteuning kan 'landen' in de wijk. Heeft iemand structureel ambulante ondersteuning nodig, dan wordt een maatwerkvoorziening bij de woongemeente aangevraagd. 80% van de cliënten in de

opvang moet tenminste 12 uur per week een zinvolle daginvulling hebben. We zien dat bij de TOV en de 24-uurs voorziening in Hengelo dit percentage (ruim) wordt behaald. Bij de 24-uurs voorziening in Enschede blijft het een aandachtspunt. Doordat er 2 kamers zijn waar een ouder met kind kan verblijven en een aantal bewoners ouder is en gezondheidsklachten heeft, was de norm van 80% in 2019 niet haalbaar.

In 2019 is intensief de samenwerking met de Kortdurende Opvang van het Leger des Heils gezocht. We hebben gekeken op welke wijze we onze leegstaande kamers in Enschede kunnen inzetten voor mensen die zich bij de deur melden van het Leger des Heils, maar daar geen plek kunnen krijgen. Dit heeft geresulteerd in werkafspraken: als de Kortdurende Opvang van het Leger des Heils vol is en ze iemand niet kunnen opnemen, wordt er na kantooruren contact opgenomen met de 24-uurs voorziening/TOV in Enschede. Als er op die locatie een lege kamer is, wordt er voor die nacht een kamer beschikbaar gesteld en kan de volgende ochtend het hulpverleningstraject worden opgepakt. Op deze manier voorkomen we dat kamers leeg staan, terwijl er wel behoefte is aan opvang.

Zowel bij de locatie Hengelo als de locatie Enschede zijn in 2019 groeps werkers ingezet. Het samenleven met veel bewoners die allemaal hun eigen problemen meenemen vraagt om specifieke inzet op de groepsdynamiek. De groeps werkers werken ondersteunend aan de begeleiders en hebben de kennis en vaardigheden om met groepen te werken. Zij koken bijvoorbeeld samen met de bewoners en organiseren sportactiviteiten.

In 2019 zijn de 2 ouder-kindkamers en de speelkamer met behulp van een subsidie van de Stichting Kinderpostzegels opnieuw ingericht.

In 2019 heeft de gemeente Hengelo subsidie verleend voor de inzet van begeleiding, aanvullend op de 1,8 uur die vanuit de centrumgemeente wordt gesubsidieerd. Dit maakt het mogelijk om direct bij de start van een traject extra zorg in te zetten, zonder dat er eerst een indicatietraject doorlopen moet worden. Voor cliënten is dit erg prettig; ze hoeven niet twee keer hun verhaal te doen. Zonder dit wetenschappelijk te kunnen onderbouwen lijken de eerste resultaten erg positief: het aantal incidenten is verminderd, er is geen negatieve uitstroom geweest, zorgmijders worden beter bereikt en de politie signaleert minder overlast van cliënten. Naar aanleiding van deze positieve resultaten zijn we ook met de gemeente Enschede hierover in gesprek.

Binnen Humanitas Onder Dak worden middels het project Money Class jongeren geholpen met hun financiële situatie. In 2019 zijn er vanuit Money Class 83 jongeren ondersteund.

Winternoodnacht opvang (WNNO)

In 2019 is de Winternoodnacht opvang 77 nachten open geweest. 50 Nachten van januari tot en met april en 27 nachten van oktober tot en met december. In samenwerking met de gemeente Enschede, Tactus, de GGD, Mediant en de politie wordt getracht mensen zo snel mogelijk toe te leiden naar een vervolgplek. De groep die gebruik maakt van de WNNO is divers. Met name daar waar sprake is van ernstige psychiatrische problematiek in combinatie met verslaving, is het heel moeilijk om door te leiden naar een passende vervolgplek.

De Inloop in Enschede en Hengelo

In Enschede en Hengelo is een inloopvoorziening. Hier kunnen mensen terecht voor een kop koffie en een maaltijd, voor het douchen, en het wassen van kleding of voor een praatje. Het is een laagdrempelige voorziening van waaruit getracht wordt mensen door te leiden naar reguliere hulpverlening.

In totaal is er in Enschede 10.639 keer gebruik gemaakt van de inloop door 483 unieke bezoekers. Dit is zowel in het aantal bezoeken als in het aantal unieke bezoekers een stijging ten opzichte van 2018. Tevens zien we dat er een verandering van problematiek heeft plaatsgevonden. Er kampen steeds meer bezoekers met GGZ-, drugs- en loverboyproblematiek. Daarom is de preventieve maatregel genomen dat dat alle bezoekers zich éénmalig moeten legitimeren. Tevens hebben we gedurende het hele jaar een (vrijwillige) portier ingezet. Het effect hiervan is dat bezoekers met verkeerde bedoelingen buiten de deur blijven en escalaties sneller worden voorkomen.

Ook het versterken van de samenwerking met diverse externe partijen (Bemoeizorg, politie, gemeente, Tactus, LdH) en het actief deelnemen in diverse werkgroepen heeft gemaakt dat wij de positie van de inloop hebben kunnen versterken.

In Hengelo is in totaal 8.679 keer van de inloop gebruik gemaakt door 185 bezoekers. Hier zien we dat het aantal unieke bezoekers nagenoeg gelijk blijft, maar het aantal bezoeken afneemt. We zien dat een aantal vaste bezoekers uit 2018, in 2019 niet meer is teruggekomen. De redenen hiervoor lopen uiteen. Zo hebben sommige van deze bezoekers inmiddels een vaste baan en een relatie. Daarnaast zien we ook dat een aantal vaste bezoekers niet meer komt, omdat ze zijn overleden of langdurig opgenomen in de kliniek.

In 2019 heeft het team van de inloop een broodjesservice opgezet voor intern gebruik: 't Broodwerck. Er zijn kisten (om de lunch in te vervoeren en aan te leveren) bedrukt in een mooie samenwerking met cliënten van het arrangement Talentontwikkeling. Er is verpakkingsmateriaal aangeschaft en bedrukt met de tekst 't Broodwerck. De naam is vastgelegd en er zijn mooie Twentse namen bedacht voor de verschillende broodjes. 't Broodwerck heeft het afgelopen jaar regelmatig intern de lunch verzorgd voor collega's en samenwerkende partners, bijvoorbeeld tijdens de workshops 'ongewenste omgangsvormen', Tactus trainingen en methodiekcoaching.

Tot slot

Het werken in de Opvang vergt veel van medewerkers. Er doen zich soms onverwachte situaties voor die veel impact hebben op individuele medewerkers en/of het team. Zo hebben medewerkers in Enschede 2019 geassisteerd bij de bevalling van een cliënt, omdat de ambulance er niet op tijd was. Ook heeft er een rechtszaak gediend tegen een cliënt die weigerde zijn studio in de 24-uurs voorziening in Enschede te verlaten. De organisatie is in het gelijk gesteld en tussen Kerst en Nieuwjaarsdag is de bewoner met behulp van een deurwaarder ontruimd. Gedurende de periode tussen de rechtszaak en de daadwerkelijke uitzetting is geprobeerd de cliënt toe te leiden naar een kamer, maar hier stond de cliënt niet voor open. Dat een traject uiteindelijk in de laatste week van het jaar op deze manier eindigt, was wrang voor de betrokken medewerkers.

Op de locatie Hengelo heeft een cliënt een beroerte gehad. Medewerkers zijn met de ambulance meegereden naar het ziekenhuis en gedurende het hele revalidatietraject van de cliënt in het Roessingh nauw betrokken gebleven. Het riep bij het team vragen op als 'hadden we dit eerder kunnen signaleren?' en 'hebben we wel goed gehandeld?'.

Bij de TOV ontstond eind 2019 een onveilige situatie. Er waren sterke aanwijzingen van loverboypraktijken en ernstig middelen

gebruik. Eén van de meisjes heeft aangifte gedaan en voor haar eigen veiligheid is zij overgebracht naar een plek aan de andere kant van het land. Samen met gemeente Enschede zijn maatregelen genomen, zoals tijdelijk extra toezicht aan de voordeur om de veiligheid te kunnen waarborgen. Dit heeft zeker preventief gewerkt; elke bezoeker werd geregistreerd en er was zicht op de in- en uitloop van de bewoners in het pand. De zorgen dat veiligheid binnen de voorziening onvoldoende gewaarborgd kan worden, heeft impact op medewerkers. Samen met Stafmedewerkers hebben zij ervoor gezorgd dat ook buiten de reguliere tijden begeleiders aanwezig waren en de bezetting niet alleen door de Assistenten Welzijn gedaan hoefde te worden.

In de 24 uren voorziening in Almelo heeft een cliënt een poging tot zelfdoding gedaan. De bewoner heeft zelfstandig het landelijke noodnummer gebeld waarna in korte tijd de politie, ambulance en een cameraploeg van het onderzoeksjournalistiek platform Monitor van de KRO op de stoep stond. Zij maakten een reportage over het Street Triage team en zagen in deze noodmelding een verhaal. De komst van de cameraploeg zorgde onder medewerkers en bewoners voor veel onrust en gevoelens van onveiligheid. Uiteindelijk heeft Humanitas Onder Dak de uitzending weten af te wenden, waarna de regels voor toetreding tot het pand zijn aangescherpt.

ARRANGEMENT TALENTONTWIKKELING

In 2018 heeft Humanitas onder Dak onderzoek gedaan naar de positie van het arrangement Talentontwikkeling. Uit dit onderzoek bleek duidelijk de meerwaarde van het arrangement; een laagdrempelige voorziening die de mogelijkheid biedt om cliënten van Opvang in een vertrouwde omgeving te laten ontdekken wat hun talenten zijn en om structuur en zelfvertrouwen op te doen. De aanbevelingen die gedaan werden, hadden met name betrekking op een versterking van de leerwerklijnen, interne positionering en versterken van het netwerk. Hier is ook in 2019 aan gebouwd.

Interne positionering

De interne positionering heeft zich met name gericht op de cliënten van de Maatschappelijke Opvang. Dit is ook terug te zien in de groei van het aantal cliënten dat vanuit de Maatschappelijke Opvang gebruikt maakt van het arrangement Talentontwikkeling, zeker bij de voorziening in Almelo. Samen met de begeleiders vanuit de opvang wordt gewerkt aan een zinvolle daginvulling voor eenieder die niet op eigen kracht beschikt over werk of schooling. Er wordt door de begeleiders van Talentontwikkeling goed gekeken naar de talenten en interesses. Dit houdt in dat ook buiten het aanbod van Humanitas Onder Dak zelf gekeken wordt.

In 2019 is voorzichtig een start gemaakt met interne positionering richting het arrangement Wonen. Voor cliënten van het arrangement Wonen is een makelaarsfunctie van belang; wat kan iemand voor zinvolle daginvulling in de wijk doen? Dit vereist kennis van de sociale kaart. In centrumgemeente Enschede is in samenwerking met andere zorginstellingen en de gemeente een inventarisatie gemaakt van alle dagbestedingslocaties die gefinancierd worden vanuit de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen. De bedoeling hiervan is dat instellingen gebruik maken van elkaars aanbod. Dit past heel goed bij de werkwijze van Talentontwikkeling; aansluiten bij de interesses en talenten van een cliënt, ook als dat betekent dat iemand naar een andere instelling toe gaat voor een zinvolle daginvulling.

Versterking van de leerwerklijnen

In 2018 is er bewust voor gekozen om te focussen op de laagdrempelige dagbesteding. Andere organisaties zijn sterk in de volgende stappen richting werk, daar sluiten we zo veel mogelijk op aan. In Enschede is gedurende 2019 samen met Domijn en Meesterwerk ingezet op het realiseren van een algemene voorziening, waar mensen terecht kunnen voor het brede pallet van laagdrempelige

pelige dagbesteding tot het begeleiden naar regulier werk. Door werkzaamheden op elkaar aan te sluiten, creëren we leerlijnen. Een voorbeeld daarvan is houtbewerking. Bij de laagdrempelige dagbesteding kunnen cliënten onder meer recreatief werken met hout, leren omgaan met gereedschap en de werkplek schoonmaken. Via de doorgaande leerlijn zullen cliënten uiteindelijk werken in de professionele houtwerkplaats van Domijn waar certificaten kunnen worden behaald. Met deze certificaten op zak kan vervolgens bij een potentiële werkgever worden gesolliciteerd. Eind 2019 is de gemeente Enschede akkoord gegaan met de planvorming en financiering van de algemene voorziening. Dit geeft onze cliënten de mogelijkheid om in een veilige en vertrouwde omgeving de ontwikkeling naar (vrijwilligers)werk te maken. In het tweede kwartaal 2020 start de algemene voorziening.

In Hengelo is samen met een extern bedrijf onderzocht of er mogelijkheden zijn om EVC-trajecten aan te bieden. Hiermee was het mogelijk om met name in de houtwerkplaats een leerlijn te kunnen ontwikkelen, samen met het klusteam dat in 2018 een voorzichtige start heeft gemaakt. Op die manier krijgen cliënten de erkenning dat ze competenties hebben ontwikkeld, zonder dat zij daarvoor weer terug naar school moeten. Helaas waren er onvoldoende mogelijkheden voor financiering, waardoor dit (nog) geen vorm gekregen heeft. Dit blijft in 2020 een punt van aandacht, omdat we het van belang vinden dat cliënten erkenning krijgen voor wat ze doen.

Het klusteam waar in 2018 voorzichtig mee is begonnen, is in 2019 verder ontwikkeld. Het biedt cliënten de mogelijkheid om vanuit een veilige en vertrouwde omgeving een stap te maken naar werkzaamheden buiten de locatie. De cliënten hebben met het klusteam bijvoorbeeld meegeholpen aan het opknappen van een woning waardoor een hoogzwangere vrouw niet in de Opvang hoefde te bevallen, maar haar eigen woning had. Niet alleen voor deze vrouw, maar ook voor de cliënten was dit een mooie ervaring; cliënten doen werk dat er toe doet!

Versterken van het netwerk

In 2019 is op elke locatie ingezet op het versterken van het netwerk. Zo is in Oldenzaal de samenwerking met de RIBW en Tactus geïntensiveerd. Er is gezamenlijk een campagne ontworpen om de locatie de Steenpoort weer goed op de kaart te zetten. Een aantal van die activiteiten hebben in 2019 plaatsgevonden, zoals een enquête over de Steenpoort onder zorginstellingen en de

gemeente om behoeftes te inventariseren. We zien dat de Steenpoort gezien wordt als een Inloop; een ontmoetingsplek waar mensen met chronische psychiatrische problemen terecht kunnen. De Steenpoort biedt echter veel meer dan alleen een Inloop. In de campagne wordt dit met name benadrukt: de Steenpoort is voor een veel grotere groep mensen een prettige plek om te zijn en waar de ruimte is om talenten te ontdekken.

Bij Dagloon in Almelo is geïnvesteerd in de samenwerking met de gemeente en Tactus. De medewerkers van de gemeente Almelo komen regelmatig op de locatie, net als medewerkers van Tactus. Dit heeft geresulteerd in goede afspraken op cliëntniveau en het snel afgeven van indicaties. Dit is bij de doelgroep van Dagloon erg belangrijk.

Verhuizingen

Zowel de locatie Almelo als de locatie Enschede zijn in 2019 verhuisd. Voor Dagloon is de keuze gemaakt om af te stappen van het 'pop-up concept', omdat het een te grote wissel trok op personeel en cliënten. De onzekerheid over 'waar moeten we volgend jaar weer naartoe', maar ook de investeringen in tijd voor het zoeken van een geschikt pand en de verhuizing zelf wogen niet op tegen de voordelen van het 'pop-up concept'. De huidige locatie is goed uitgerust en deelnemers hebben samen met begeleiders er hun eigen plek van gemaakt. We zien mede hierdoor dat het aantal dagdelen dat deelnemers gebruik maken van Dagloon erg stijgt.

In Enschede is de locatie in het HCBC verhuisd naar de Performance Factory. Hiermee sorteren we alvast voor op het besluit om in het tweede kwartaal van 2020 te starten met de algemene voorziening. De Performance Factory is een hotspot in Enschede die voor onze cliënten een scala aan activiteiten kan bieden.

Financiering

De financiering van de dagbesteding blijft een uitdaging. Groepsamenstellingen van 1 medewerker op 8 cliënten zijn vaak niet haalbaar gezien de problematiek van cliënten. Daarnaast hebben we met regelmaat te maken met cliënten die zijn opgenomen voor behandeling of in detentie zitten. Het is niet mogelijk om in de personeelsplanning hier voldoende rekening mee te houden. Zeker daar waar het gaat om een stand-alone voorziening, moeten er in het kader van veiligheid altijd 2 medewerkers aan het werk zijn, ook als er maar 5 cliënten zijn. Dit maakt de financiering van de dagbesteding een grote uitdaging.

Tot slot

2019 Kende niet alleen mooie momenten. Bij Talentontwikkeling hebben we afscheid moeten nemen van 4 cliënten, waarvan 3 bij Dagloon. Het overlijden van vier deelnemers in één jaar tijd viel zwaar, zowel bij de betrokken begeleiders als bij medecliënten. We zijn trots als organisatie op de wijze waarop onze medewerkers met de situatie zijn omgegaan. Zij stelden alles in het werk om ervoor te zorgen dat iedereen die dat wilde, naar het afscheid kon gaan. Daarnaast schonken zij aandacht aan het verdriet door bijvoorbeeld samen met cliënten een gedenkplek op de locatie in te richten.

ARRANGEMENT WONEN

Met het arrangement Wonen heeft Humanitas Onder Dak de afgelopen jaren een aanbod ontwikkeld, dat aanvullend is op de reeds bestaande voorzieningen voor dak- en thuislozenopvang in Twente.

Het aanbod varieert van lichte ondersteuning voor cliënten die op zichzelf wonen tot intensieve ambulante begeleiding voor cliënten met GGZ-problematiek die in een woning wonen op naam van Humanitas Onder Dak. Hoewel sommige cliënten het soms lastig vinden om met verworven vrijheden om te gaan die samengaan met het op jezelf wonen, kan doorgaans worden gesteld dat het merendeel van de cliënten een meer hoopvolle toekomst tegemoet is gegaan. De stijl van begeleiden is hier mede verantwoordelijk voor. Humanitas Onder Dak kiest bewust voor het werken vanuit het perspectief van de cliënt en zet daarbij zijn of haar wensen centraal. Wonen neemt geen zorgen weg maar draagt zorg voor het samen bereiken van de gestelde doelen. Op langere termijn zorgt dit voor een meer duurzame verandering in de richting van zelfstandigheid.

Geografische herverdeling

In 2019 heeft Wonen 146 mensen begeleid in heel Twente. Van dit aantal zijn 38 trajecten afgesloten. Ten opzichte van 2018 is het aantal trajecten met 40% gestegen waarmee het team is gegroeid naar 20 begeleiders. Deze stijging heeft ertoe geleid dat het ambulante team is opgesplitst in twee teams. Beide teams hebben een eigen uitvalsbasis waar vanuit de cliënt wordt bezocht en begeleid. Op deze manier wordt de begeleiding zo dicht mogelijk bij de cliënt georganiseerd. Hierdoor kan kosten-efficiënter worden gewerkt. De cliënten die extra zorg nodig hebben kunnen sneller worden bezocht. En tevens zorgt deze herverdeling voor een stevige samenhang in beide teams en kan nog wijkgericht worden gewerkt in het belang van de cliënt.

Experts van Wonen

De afgelopen jaren is binnen Wonen toegewerkt naar een stevig team van experts. Dit is mogelijk gemaakt door middel van deskundigheidsbevordering van begeleiders, de herindeling van de interne organisatie en toedelen van aandachtsgebieden. Dit team van experts is in 2019 in toenemende mate benaderd door gemeentes, woningcorporaties en andere ketenpartners

om mee te denken in complexe casuïstiek. Het ging hierbij om vraagstukken met een component wonen én een component zorg. Juist de cliënten die als 'lastig' te boek staan, heeft Wonen kunnen huisvesten. Wonen kijkt met name naar mogelijkheden en werkt aan de relatie met de cliënt. Door dit op een open en transparante wijze te communiceren naar ketenpartners, lukt het duurzaam huisvesten steeds meer.

Nieuwe locatie in Borne

Eind 2018 zijn met de centrumgemeente Enschede en gemeente Borne gesprekken gestart om een studiocomplex met zes zelfstandige studio's te huren in Borne voor mensen met een CIMOT-indicatie en voor mensen met een verwijzing via de WMO maatwerkvoorziening. In februari 2019 is dit studiocomplex in gebruik genomen. Vanaf het moment dat het pand is betrokken, is de toeleiding naar dit pand in een versnelling geraakt. Eind 2019 was het pand volledig bewoond. Kenmerkend daarbij is dat de studio's met name worden bewoond door jongvolwassenen met een Beschermd Wonen indicatie.

Beschermd Wonen Modulair

Humanitas Onder Dak heeft in 2019 aan 28 mensen beschermde woonruimte geboden met daarbij bijzondere maatwerkhulp en -begeleiding, afgestemd op wat nodig is. Dit is een procentuele stijging van 64% ten opzichte van 2018. 6 van deze cliënten ontvingen Overbruggingszorg vanuit de opvang. Voor 4 cliënten vond in 2019 doorstroom plaats naar een andere plek of ging de Beschermd Wonen indicatie over op een maatwerkvoorziening.

De groei binnen Beschermd Wonen Modulair wordt met name ingegeven door een toename van het aantal cliënten onder de 23 jaar. In Borne is op één cliënt na het studiocomplex bewoond door jongvolwassenen. Kenmerkend bij de begeleiding van jongeren is de plek die de begeleiding in het leven van de cliënt inneemt. De begeleider fungeert soms als 'extended family'; een verlengstuk van de familie. Basale opvoedkundige aspecten

worden in de begeleiding meegenomen zonder de taak van de ouders over te nemen. Wonen vermoedt dat door het begeleiden van deze jongeren kan worden voorkomen dat zij in de jongerenopvang terecht komen. Wél blijft betaalbaarheid van huisvesting een terugkerend probleem voor jongeren. De financiële startpositie is slecht te noemen en brengt de jongeren op voorhand in de financiële problemen. Jongeren met bewezen (en vastgelegde) psychosociale problemen kunnen sinds 2019 een beroep doen op de Bijzondere Situatie Huurtoeslag via de belastingdienst. Vanuit overheidsweegen lijkt dit een eerste stap om huisvesting betaalbaar te maken. Dé oplossing is natuurlijk het woningaanbod in steden vergroten met betaalbare huisvesting voor jongvolwassenen.

Aan Humanitas Onder Dak is in 2019 wederom de Gedragscode Beschermd Wonen Twente toegekend. Wonen blijft scherp op de zorginhoudelijke en randvoorwaardelijke uitgangspunten waarmee Beschermd Wonen kan worden uitgevoerd.

Vanaf 2020 gaat Wonen ook Beschermd Wonen Modulair aanbieden in Almelo.

Housing First Twente

In 2019 heeft Wonen Housing First for Youth geïntroduceerd. In 2018 is in Europees verband scholing gevolgd om deze aanpak te doorgronden. Een vijftal jongeren in de gemeente Hof van Twente wordt begeleid volgens de Housing First for Youth-methodiek met vergelijkbare bouwstenen als die van Housing First. Daarnaast is er in het bijzonder hulp bij proces van volwassenen worden en wordt nog nauwer aangesloten bij de leefwereld van jongeren. Eind 2019 woonden de jongeren nog steeds op zichzelf en is plaatsing in bijvoorbeeld de TOV Enschede voorkomen. In totaal zijn 26 cliënten begeleid onder de woonvorm Housing First Twente waarmee dakloosheid is voorkomen. Door deze toename van het aantal cliënten en de toevoeging van de jongvolwassenen, zijn begeleiders en de afdeling staf opnieuw intern getraind om goede aansluiting te blijven vinden bij deze zorgmijdende doelgroep.

Ambulante woonbegeleiding

Ambulante woonbegeleiding is in het kader van de WMO een derde begeleidingsvorm binnen het arrangement Wonen. Het richt zich op mensen die over een eigen, zelfstandige woonruimte beschikken maar begeleiding wensen bij zaken die niet of niet geheel zelfstandig lukken. De begeleidingsvorm wordt steeds meer ingezet als preventie-instrument om mensen die dreigen dakloos te worden, te helpen bij het behouden van de woning. In 2019 heeft Wonen 89 cliënten begeleid waarvan 25 trajecten zijn afgerond. Met gemeenten en woningcorporaties wordt gekeken op welke wijze Humanitas Onder Dak een dominantere rol kan spelen bij het voorkomen van dakloosheid. Daarnaast willen we met elkaar komen tot een sluitende aanpak rondom risicovol gedrag dat binnen alle woon-begeleidingsvormen voorkomt.

Huis te Leen

Het experiment Huis te Leen is in eind 2019 beëindigd. Humanitas Onder Dak heeft samen met het Leger des Heils twee jaren geëxperimenteerd met het tijdelijk wonen-concept. Dit concept was bestemd voor mensen die net dakloos waren of werden, waarbij in een kort tijdsbestek problemen op diverse leefgebieden konden worden opgelost en waarbij sprake was van een kortdurende en lichte begeleidingsvraag. In 2019 hebben drie mensen in Enschede en Haaksbergen gebruik gemaakt van Huis te Leen. Eind 2019 is het experiment geëvalueerd op inhoud en samenwerking. Er is geconcludeerd dat Huis te Leen een behoefte vervult. Met Huis te Leen is voorkomen dat mensen in de opvang zouden zijn beland. Echter, het aantal geschikte aanmeldingen is achtergebleven op hetgeen vooraf werd verwacht. De onderliggende problematiek voor potentiële cliënten Huis te Leen is veelal zwaarder gebleken dan de vooraf geformuleerde doelgroepbeschrijving. Mogelijk worden in de praktijk problemen rond acute huisvesting voor mensen die een kortdurende en lichte begeleidingsvraag hebben, in de wijk al opgelost. Het lijkt dat de regiogemeenten van de centrumgemeente Enschede met Huis te Leen niet direct geholpen zijn. Zij zien niet direct een toegevoegde waarde maar toonden zich wel bereidwillig om voor de betreffende problematiek een maatwerkoplossing te bieden.

Humanitas Onder Dak zet Huis te Leen in 2020 voort in Enschede, zonder Leger des Heils. Huis te Leen past goed binnen het palet aan woon- en begeleidingsvormen en dient ter voorkoming van langdurige dak- en thuisloosheid. In 2020 zal nauwer worden samengewerkt met lokale wijkinitiatieven en de Integrale Aanpak Enschede om zodoende een aansluitend aanbod te kunnen bieden.

Tot slot

Het huisvesten en begeleiden van dak- en thuislozen is een vak. De inhoudelijk intensiteit van de trajecten varieert van matig licht naar zeer zwaar. Dagelijks ervaren cliënten en begeleiders dat de nodige obstakels moeten worden genomen om een woning te krijgen of te behouden. Dak- en thuisloosheid gaat samen met veel problemen op diverse leefgebieden. Een combinatie van eenzaamheid, armoede, ziekte, psychiatrische problemen, verslaving en schulden is geen uitzondering. Er is ook gebleken dat het wonen in de wijk niet voor iedereen altijd een gewenste oplossing is. Sommige mensen gedijen bijvoorbeeld beter in een studio-complex met huisgenoten. Door een uitbreiding van het palet van woon- en begeleidingsvormen is het mogelijk om meer maatwerk te bieden en te doen wat nodig is. In de toekomst zullen meer woon- en begeleidingsvormen nodig zijn om dak- en thuislozen te kunnen huisvesten en om te voorkomen dat zij in de toekomst alsnog een beroep moeten doen op de (jongeren)opvang.

We bieden sport aan onze cliënten omdat dit zowel fysiek als mentaal voor een betere gezondheid zorgt. Daarnaast is het een basisfunctie van meedoen in de samenleving en zorgt het voor meer sociale contacten. Ook draagt het bij om aansluiting te vinden in de maatschappij. Door middel van sport kan deze aansluiting behouden worden wanneer een cliënt is uitgestroomd.

Overkoepelend voor al onze locaties in Twente is er een samenwerking met Leger des Heils, Mediant, RIBW, Sportaal en sportverenigingen uit Enschede, zodat wij samen verschillende toernooien kunnen organiseren. Aan deze toernooien kunnen alle cliënten van deze verschillende instellingen meedoen. Ook proberen we teams of individuen van andere pluimage mee te laten doen met deze toernooien.

Alle begeleiders en stafmedewerkers zijn geïnstrueerd met ons sportbeleid. Zo werken ze samen om onze cliënten actief rondom allerlei soorten sport te krijgen. Tevens is ons personeel erg betrokken bij de organisatie en het supporten tijdens eerder genoemde toernooien. Ook wordt er bij uitstroom gekeken hoe ervoor gezorgd kan worden dat de cliënt kan blijven sporten, om zo sociale contacten en aansluiting bij de maatschappij te behouden.

- Saha jo RychtarSKI, Sportcoördinator

ORGANISATIE

Organisatiestructuur

Humanitas Onder Dak is een Maatschappelijke Opvangorganisatie. Om transparantie te behouden is de Humanitas Onder Dak Groep opgericht. Hierin zijn de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur ondergebracht. Onder deze stichting vallen twee lokale stichtingen; Humanitas Onder Dak Twente en Humanitas Onder Dak Groningen. Vanuit de arrangementen Opvang, Talentontwikkeling, Wonen en Advies beweegt de organisatie mee met de veranderingen in het werkveld en richt ze zich op de toekomst.

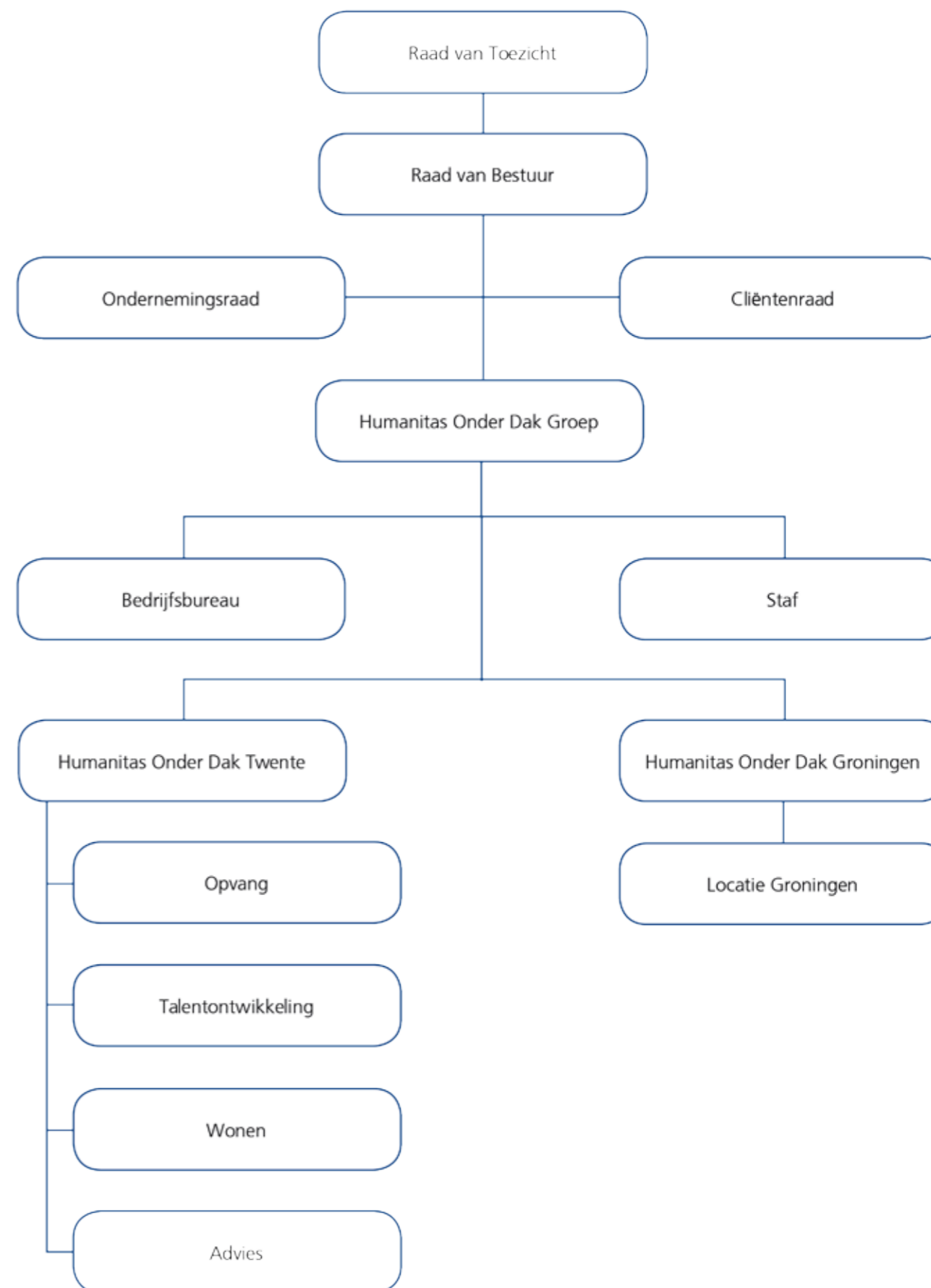
Directeur/bestuurder

Naam
Leeftijd
Geslacht
Omvang dienstverband
Nevenfuncties op 31-12-2019

Raad van Bestuur

De eenhoofdige Raad van Bestuur in de functie van directeur/bestuurder ressorteert onder de Raad van Toezicht. Taken en verantwoordelijkheden tussen de Raad van Toezicht en de Raad van Bestuur zijn geregeld via een reglement voor de Raad van Toezicht en een directiereglement. In de jaarrekening is de bezoldiging van de directeur/ bestuurder vermeld.

Bert Deliën
60
Man
Full time
Bestuursvoorzitter Social Inclusion Games Nederland
Lid stuurgroep Academische Werkplaats & Herstel
Lid Akropolisberaad (samenwerkingsverband van landelijk werkende Humanitas organisaties)

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht onderhoudt naast het contact met de besturende en vertegenwoordigende overlegorganen, tevens nadrukkelijk direct contact met zowel de medewerkers als cliënten van de organisatie.

Binnen Humanitas Onder Dak wordt de Governance Code Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening gehanteerd en wel specifiek het Raad van Toezicht-model. De Raad van Toezicht (hierna RvT) bestaat uit vijf leden en wordt ondersteund vanuit het bestuurs- en directiesecretariaat. De leden van de Raad van Toezicht ontvangen een onkostenvergoeding. Er is geen sprake geweest van onverenigbare belangen.

De Raad van Toezicht binnen Humanitas Onder Dak wenst een betrokken RvT te zijn. Betrokken door met regelmaat in contact te treden met de cliëntenraad en de ondernemingsraad. Door werkbezoeken en door op locatie te vergaderen en voorafgaande aan de vergadering een informeel koffie-uurtje te organiseren voor medewerkers en cliënten. Op deze wijze laat de RvT zich ook op informele wijze informeren over de gang van zaken binnen de Humanitas Onder Dak organisatie.

In totaal heeft de RvT in 2019 vijf keer vergaderd, waarvan één keer voor de jaarlijkse evaluatie. Tijdens de reguliere vergaderingen informeert de RvT zich over de gang van zaken, onder andere via de managementletters, - rapportages en de bespreking van de jaarrekening en het accountantsverslag met de accountant.

De RvT ervaart de portefeuille-overleggen, waarin een van de leden van de RvT thematisch met meer diepgang in gesprek gaat met de organisatie als positief. Ze zien over het geheel genomen de open sfeer tijdens deze overleggen en krijgen op deze manier tijdig signalen over het functioneren van de organisatie. Hetzelfde geldt voor de overleggen met de ondernemingsraad en de cliëntenraad.

Dit jaar heeft de RvT een werkbezoek gebracht aan de nieuwe locatie van Beschermd Wonen in Borne. Daarnaast is de RvT aanwezig geweest bij informele momenten binnen de organisatie zoals de nieuwjaarsreceptie. Een van de leden van de RvT was aanwezig bij de in april door Humanitas Onder Dak georganiseerde bijeenkomst voor de organisatie en netwerkorganisaties over CTI. Leden van de RvT zijn ook aanwezig geweest bij de stakeholdersbijeenkomst in mei waarin de basis voor het nieuwe strategisch beleid is gelegd. In november heeft de RvT een sessie met het MT gehad om vraagstukken voortkomend uit het nieuwe beleid te bespreken.

In 2019 is de jaarlijkse evaluatie door een externe deskundige begeleid. De RvT heeft stil gestaan bij de thema's visiecongruentie, gedeelde rolopvatting, huis op orde, intern samenspel en vitale spanning.

Thema's uit (portefeuille)overleggen en vergaderingen

- De Governancecode Welzijn & Maatschappelijke Dienstverlening afgezet tegen de werkwijze van de RvT en eventuele discrepanties. Zo is de beoordelingscyclus met de bestuurder geactualiseerd.
- De situatie van Humanitas Onder Dak Groningen. De RvT heeft in juni goedkeuring gegeven aan het voorgenomen besluit van de bestuurder om de activiteiten van Humanitas Onder Dak in Groningen in 2019 te beëindigen.
- Het ziekteverzuim, de werkdruk en de impact hiervan op de organisatie. Daarbij is ook gesproken over de verantwoordelijkheid van de organisatie en medewerker bij verzuim en werkdruk.
- Het HOD-leerplein dat vanaf dit jaar voor de medewerkers beschikbaar is gesteld.
- De financiën van Humanitas Onder Dak en de extra administratie lasten die op de organisatie afkomen door de controlevraagstukken vanuit opdrachtgevers en wet- en regelgeving. Humanitas Onder Dak heeft hierover bestuurlijk overleg met een aantal collega-organisaties georganiseerd.
- De gang van zaken rondom de vertraging van de verbouwing van het Heemsdock.

Evaluatie bestuurder

In 2019 heeft het jaarlijkse functionerings-/beoordelingsgesprek plaats gevonden. Hierbij was aandacht voor de thema's strategie, organisatieontwikkeling en planning & control, de rol van de bestuurder en de relatie van de RvT met de bestuurder.

Benoeming in de RvT

De zittingstermijn van de voorzitter van de RvT, de heer Otten, verliep op 6 december 2019. Per 6 december 2019 is de heer Jan Salverda benoemd als opvolger van de heer Otten. De eerste zittingstermijn van mevrouw Van der Valk verliep op 30 november 2019. Zij heeft te kennen gegeven haar zittingstermijn graag te verlengen. De RvT is hiermee akkoord gegaan.

Leden Raad van Toezicht

Naam	Bert Otten
Leeftijd	56
Geslacht	M
Begin lopende zittingstermijn	01-12-2016
Einde lopende zittingstermijn	01-12-2019
Hoeveelste zittingstermijn	Derde
Op voordracht benoemd namens	Ondernemingsraad
Hoofdfunctie	Senior adviseur Radar Advies
Nevenfuncties op 31-12-2019	Bestuurslid Jeugd sportfonds Overijssel
	Voorzitter St. Bijenkorf HVV Tubantia
	Bestuursvoorzitter Poppodium Metropool
	Fellow Wiardi Beckman Stichting
Functie in RvT	Voorzitter

Naam	Jan Salverda
Leeftijd	64
Geslacht	M
Begin lopende zittingstermijn	06-12-2019
Einde lopende zittingstermijn	06-12-2022
Hoeveelste zittingstermijn	Eerste
Hoofdfunctie	Interim bestuurder bij Oost West Wonen op Goere0-Overflakkee
Nevenfuncties op 31-12-2019	Voorzitter RvC Coöperatie Enschede Energie (CEE)
	Voorzitter Centrale Cliëntenraad Livio (CCR Livio)
	Voorzitter van het bestuur van de Internationale Friendshipclub (IFC)
	Technisch voorzitter Alzheimercafé Haaksbergen
Functie in RvT	Voorzitter

Naam	Monique van der Valk
Leeftijd	48
Geslacht	V
Begin lopende zittingstermijn	01-12-2016
Einde lopende zittingstermijn	30-11-2022
Hoeveelste zittingstermijn	Tweede
Hoofdfunctie	Hoofd Planning en Control OLVG
Nevenfuncties op 31-12-2019	Geen
Functie in RvT	Lid

Naam	Bert Oudenaarden
Leeftijd	62
Geslacht	M
Begin lopende zittingstermijn	20-12-2017
Einde lopende zittingstermijn	20-12-2020
Hoeveelste zittingstermijn	Derde
Op voordracht benoemd namens	Cliëntenraad
Hoofdfunctie	Senior adviseur publieke gezondheid GGD Twente
Nevenfuncties op 31-12-2019	geen
Functie in RvT	Lid

Naam	Herman Rottier
Leeftijd	63
Geslacht	M
Begin lopende zittingstermijn	01-03-2017
Einde lopende zittingstermijn	01-03-2020
Hoeveelste zittingstermijn	tweede
Hoofdfunctie	Raadsheer Centrale Raad van Beroep, Utrecht
Nevenfuncties op 31-12-2019	geen
Functie in RvT	Lid

Naam	Jacqueline Engelen
Leeftijd	53
Geslacht	V
Begin lopende zittingstermijn	26-03-2018
Einde lopende zittingstermijn	26-03-2021
Hoeveelste zittingstermijn	eerste
Hoofdfunctie	Organisatieadviseur
Nevenfuncties op 31-12-2019	Lid Raad van Toezicht Zorggroep Raalte
Functie in RvT	Lid

OVERLEGORGANEN BINNEN HUMANITAS ONDER DAK

De klachtencommissie cliënten in 2019

De Stichting Humanitas Onder Dak en de Stichting Kadera, aanpak huiselijk geweld, werken sinds 2007 met een gezamenlijke klachtenregeling en een gezamenlijke klachtencommissie voor hun cliënten.

Een cliënt die niet tevreden is over de manier waarop hij/zij is behandeld door de instelling of door een mede-werk(st)er van de instelling, kan daarover een klacht indienen bij de klachtencommissie. Hoe dat precies in zijn werk gaat is terug te vinden in het "Reglement externe klachtenregeling cliënten". De commissie onderzoekt of een ingediende klacht gegrond is en informeert het bestuur van de instelling daarover, waarna er in-dien nodig maatregelen volgen.

In het verslagjaar zijn geen klachten ingediend over Humanitas Onder Dak bij de Klachtencommissie Cliënten.

De commissie heeft in 2019 tweemaal regulier vergaderd. Tijdens één vergadering liet de commissie zich bijpraten over de gang en stand van zaken bij de beide instellingen, teneinde zicht te blijven houden op situaties en/of omstandigheden die eventueel tot klachtenbehandelingen zouden kunnen leiden. Ook een toelichting door de bestuurders op het strategisch beleid van Humanitas Onder Dak en Kadera behoorde tot de onderwerpen op de agenda. Daarnaast hebben de leden periodiek werkbezoeken afgelegd.

De samenstelling van de klachtencommissie was per 31 december 2019 als volgt:

- de heer W.E. Wallinga - voorzitter
- mevrouw G.E.M. Duyghuisen
- de heer J.M. Dunhof
- de heer P. Lucassen

Het secretariaat wordt gevoerd door mevrouw C.P.E. de Maar

OR en CR

De organisatie onderhoudt constructieve relaties met zowel de Ondernemingsraad als de Cliëntenraad. Beide overlegorganen worden nauw betrokken bij organisatieontwikkelingen, thema's als veiligheid, werkdruk, de HR cyclus, de borging van de competentieatlas en de opleidingscarrousel en bij het proces 'terug naar de bedoeling' dat handelt over de kernwaarden in de organisatie. Beide overlegorganen zijn zelfstandig functionerende organen en zullen van hun werkwijze verslag doen in eigen jaarverslagen.

Vertrouwenspersoon

In de persoon van Martien van der Wou heeft Humanitas Onder Dak een erkende externe vertrouwenspersoon waar zowel cliënten als medewerkers een beroep op kunnen doen. De wijze waarop dit mogelijk is, wordt binnen de organisatie breed bekend gemaakt aan cliënten en medewerkers. Dit jaar heeft Martien een workshop 'bewustwording van en omgaan met ongewenst gedrag' aangeboden aan alle medewerkers van de organisatie.

STAFBUREAU

Het stafbureau van Humanitas Onder Dak biedt inhoudelijke ondersteuning aan begeleiders en fungeert als vraagbaak en sparringpartner voor medewerkers van de verschillende arrangementen van Humanitas Onder Dak.

Tevens zijn stafmedewerkers uitdragers van de methodiek Krachtwerk en coachen zij medewerkers in de uitvoering van de methodiek. Naast de inhoudelijk zorg houdt het stafbureau zich ook bezig met het ontwikkelen van beleid en het bijhouden van vakkennis op de verschillende aandachtsgebieden.

Methodiek

Het stafbureau heeft in het afgelopen jaar ondersteuning geboden aan medewerkers van Humanitas Onder Dak in de uitvoering van de herstelgerichte methodiek Krachtwerk. Medewerkers hebben kunnen leren van elkaar, door periodiek deel te nemen aan intervisiegroepen om de uitdagingen die voortkomen uit het dagelijks werken met cliënten te bespreken. Daarbij zijn verschillende vormen van coaching ingezet, zoals team coaching en teamkrachtbesprekingen. Daarnaast is in eigen huis voor medewerkers in ondersteunende functies, zoals nachtwakers en groeps werkers, de training Krachtwerk in Vogelvlucht ontwikkeld. In deze praktijkgerichte training ligt de aandacht op het krachtgericht omgaan met dagelijkse situaties op de werkvloer. Periodiek wordt deze training aangeboden aan de verschillende groepen medewerkers.

Twee teams van de locatie Hengelo en Almelo hebben in 2019 deelgenomen aan een pilot van audits Krachtwerk 'nieuwe stijl' uitgevoerd door Impuls; onderzoekscentrum maatschappelijk zorg aan het Radboudumc in Nijmegen. De audit bepaalt in welke mate de feitelijke begeleiding aan cliënten getrouw is aan het model van Krachtwerk. Er is onderzocht in hoeverre de teams werken volgens de kwaliteitseisen van Krachtwerk. De resultaten laten zien dat Krachtwerk op een groot aantal onderdelen voldoende modelgetrouw uitgevoerd wordt. Daarnaast zijn er verbeteradviezen gegeven op een aantal onderdelen om de afstand tussen de methodiek zoals beoogd en zoals feitelijk uitgevoerd,

te verkleinen. Deze adviezen zijn weer gebruikt als input voor de maandelijkse teamcoaching. Tevens is een coach Krachtwerk door Impuls getraind als auditor Krachtwerk. Deze coach kan ook ingezet worden voor audits bij collega organisaties.

De focus voor het komende jaar zal liggen op het inzetten van verschillende interventies, die verbonden zijn aan Krachtwerk. Op deze manier kan de hulpverlening nog beter aansluiten op de steeds complexere zorgvragen van de cliënt. Gedacht kan worden aan het inzetten van Critical Time Intervention (interventie voor mensen, die een kritische transitie doormaken), Veerkracht (interventie voor de begeleiding van kinderen die met hun ouders in de opvang terechtkomen) of Mobility Mentoring (een betere aanpak van armoede en schulden).

Begeleiders en hun cliënten uit het Beschermd Wonen Modulair Enschede hebben deelgenomen aan de pilot Instrument "Beleven, Waarderen en Ontwikkelen". Dit meetinstrument is specifiek ontwikkeld voor het meten van cliëntervaringen en het resultaat van de dienstverlening van de verschillende zorgaanbieders van het Beschermd Wonen. Naast het Cimot en de gemeente Enschede hebben verschillende zorgaanbieders deelgenomen aan de pilot. De resultaten van deze pilot worden begin 2020 verwacht. Tevens heeft een stafmedewerker de training medewerker-auditor Beschermd Wonen met goed gevolg afgerond. Deze medewerker is in deze pilotfase ingezet bij audits Beschermd Wonen bij collega-instellingen.

Financiën

In 2019 hebben twee stafmedewerkers financiële trainingen verzorgd aan verschillende begeleiders van de arrangementen Opvang en Wonen. Thema's in deze training zijn geweest: Inkomens, Schulden, Minimaregelingen, Bewindvoering, Schuldhulpverlening en Mobility Mentoring. De stafmedewerkers en begeleiders vormen de financiële expertpool van Humanitas Onder Dak en ondersteunen cliënten in hun complexe hulpvragen op het gebied van schulden en armoede en zijn een vraagbaak voor collega's.

Ook is afgelopen jaar de Versnēlbeurs van start gegaan. Door het geven van kleine financiële 'injecties' kan voorkomen worden dat cliënten van Humanitas Onder Dak verder in de problemen komen en geen, of minder lang, beroep hoeven doen op maatschappelijke opvang, schuldhulpverlening en andere voorzieningen. In de aanvraag voor een financiële bijdrage, die beoordeeld wordt door het Versnēlbeursteam, zit ook een kosten-batenanalyse om inzichtelijk te krijgen welke maatschappelijke kosten er mogelijk bespaard worden.

Veiligheid

Humanitas Onder Dak heeft een aandachtsfunctionaris Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in huis. De functionaris is deskundig op het gebied van kindermishandeling en huiselijk geweld en is goed op de hoogte van de meldcode. De functionaris is een vraagbaak in de organisatie, ondersteunt zodra de meldcode in werking treedt en onderhoudt contacten met externe organisaties. Het komende jaar wordt ingezet op het digitaliseren van de meldcode, zodat begeleiders stapsgewijs de meldcode kunnen doorlopen in het cliëntvolgsysteem Regas.

Medewerkers van het stafbureau worden steeds vaker door gemeenten of collega-instellingen gevraagd mee te denken in dikwijls complexe vraagstukken rondom wonen en zorg van cliënten. Aan stafmedewerkers wordt gevraagd aan te sluiten bij bijvoorbeeld multidisciplinaire overleggen om te onderzoeken welke passende en effectieve ondersteuning ingezet kan worden voor een cliënt. De inbreng en expertise van Humanitas Onder Dak wordt hierin goed gewaardeerd. Daar waar dit tot plaatsing leidt is financiering in de exploitatie van Humanitas Onder Dak opgenomen. Daar waar echter geen plaatsing volgt, zal Humanitas Onder Dak naar financiering zoeken.

Team Versnēlbeurs

Deskundigheidsbevordering

In 2019 lag de focus op leren en ontwikkelen als een integraal onderdeel van het beleid. Blijven leren is cruciaal om goed te anticiperen en te reageren op de huidige en toekomstige ontwikkeling in de branche. In 2019 is nagedacht hoe Humanitas Onder Dak kan inzetten op de ontwikkeling van medewerkers met het oog op de verzwaring van het cliëntprofiel. De verzwaring lag in de problematiek LVB, psychiatrie en verslaving of combinatie daarvan. Humanitas Onder Dak wil toe naar een organisatie met 'specialisten' in huis, die kennis hebben in deze specifieke probleemgebieden.

Daarnaast worden medewerkers vanuit Humanitas Onder Dak gefaciliteerd in de ontwikkeling van competenties die gesteld zijn in het functie competentieprofiel. Ook worden medewerkers gefaciliteerd om zich te kunnen ontwikkelen op gebieden buiten het huidige functie competentieprofiel.

In 2019 werd onderzocht hoe (ontwikkel)afspraken van medewerkers kunnen worden gekoppeld aan de doelstellingen en resultaten binnen hun arrangement of bedrijfs onderdeel. Er werd gekeken hoe deze afspraken individueel kunnen worden doorvertaald, zodat aansluiting kan worden gezocht met het strategisch beleid.

Ook is in 2019 het nieuwe taak- en functie/competentieboek ingevoerd. Daaropvolgend is er een nieuwe HR cyclus gestart, waardoor competenties van medewerkers getoetst en ontwikkeld kunnen worden. Om dit te kunnen blijven waarborgen, heeft Humanitas Onder Dak haar scholingsaanbod in 2019 uitgebreid met de GGZ Ecademy, welke een online leerplatform biedt inclusief Good Habit.

In 2019 is gestart met de pilotfase van het leerplatform onder de naam het HOD Leerplein. Vanaf 2020 zal het HOD Leerplein definitief onderdeel zijn van het totale scholingsaanbod van Humanitas Onder Dak inclusief borging van de erkende krachtgerichte methodiek Krachtwerk.

Arbeidsvoorwaarden

De CAO Sociaal Werk heeft een looptijd van 1 juli 2019 tot 1 juli 2021. Belangrijke afspraken zijn de structurele loonstijgingen van 3,25% per 1 september 2019 en per 1 juli 2020.

Verder zijn de teksten betreffende het loopbaanbudget (LBB) en het individueel keuzebudget (IKB) aangepast c.q. verfijnd in de CAO zodat er minder interpretatieruimte is.

Het LBB dateert van 1 juli 2015 en per jaar weten steeds meer medewerkers het budget een bestemming te geven, in overleg met de desbetreffende leidinggevende. Het wordt gebruikt voor arbeidsmarktfitheid en duurzame inzetbaarheid van de medewerker. Waren het in 2018 nog 53 medewerkers die op de een of andere wijze hun budget in geld en/of uren ingezet hebben, in 2019 waren het er 83.

Het IKB bestaat uit de vakantietoelage van 8%, eindejaarsuitkering van 8,3%, 0,1% uit vrijgevallen middelen en de waarde van 26 uur bovenwettelijk verlof (op fulltime basis) en voor parttimers naar rato. Dit budget geeft de medewerker de mogelijkheid om de arbeidsvoorwaarden af te stemmen op persoonlijke wensen en behoeften. De medewerker kan zelf een arbeidsvoorwaardenarrangement samenstellen (in verlof en/of geld), passend bij zijn persoonlijke situatie of bij de fase van zijn loopbaan. De keuzes van medewerkers hebben in 2019 niet geleid tot een aanpassing in de formatie.

Aandachtspunten in de CAO zijn werkdruk, veiligheid, agressie en verzuim. In 2019 is binnen Humanitas Onder Dak veel aandacht aan verzuim besteed, zoals hierboven beschreven.

Ook is binnen de CAO afgesproken dat de verdeling van de pensioenpremie tussen werkgever en werknemer gelijk wordt (de werkgever betaalde 0,7% meer).

Arbeidszaken

Onder de noemer arbeidszaken scharen we zaken als langdurige ziekte, moeizame re-integratie, conflictsituaties, beroepsprocedures, regresschade, extra personele zorg en in- en externe detacheringen. Dit vraagt zorgvuldigheid, maatwerk, juridische kennis, overleg en afstemming. In 2019 is bovenstaande in een of andere vorm bij 8 medewerkers aan de orde geweest, waarvan voor 2 medewerkers het een externe detachering betreft.

Stage- en vrijwilligersbeleid

Stage- en schoolcontacten

Totaal: 21 stagiaires in de verschillende locaties.
HBO Social Work: 3 stagiaires
MBO Maatschappelijke Zorg: 16 stagiaires
MBO Sociaal Cultureel Werk: 2 stagiaires

De samenwerking met het ROC van Twente is intensief. Er worden ieder schooljaar studenten geplaatst bij Humanitas Onder Dak voor een stage. Zowel bij het ROC van Twente als ook bij het Saxion is door ons deelgenomen aan diverse bijeenkomsten voor werkvelddeskundigen en klankbordgroepen. Ook zijn er gastlessen verzorgd in samenwerking met de Cliëntenraad van Humanitas Onder Dak en waren we aanwezig tijdens de Open Dagen.

Vrijwilligers

Totaal: 11 vrijwilligers op 1 januari en 7 vrijwilligers op 31 december.

Het aantal vrijwilligers is in 2019 is ten opzichte van 2018 afgenomen. Dit heeft onder andere te maken met de sluiting van de locatie Groningen, waar we drie vrijwilligers hadden. Vrijwilligers hebben een grote meerwaarde binnen Humanitas Onder Dak. Zij kunnen worden ingezet voor diverse taken zoals assistent beheerder, portier, kok en assistent activering. Er is behoefte aan meer vrijwilligers en de doelstelling is om in 2020 (meer) vrijwilligers actief te werven.

Locatie	1 jan	31 dec
Enschede	3	3
Oldenzaal	0	0
Hengelo	3	2
Almelo	2	2
Groningen	3	0

Personeelsverloop in 2019

Op 31 december 2019 bedroeg het totaal aantal werknemers 164, tegenover 158 op 31 december 2018. Het aantal fte's bedroeg 136,8 op 31 december 2019 tegenover 131,7 op 31 december 2018.

Ons personeelsbestand is in totaal gegroeid met 6 medewerkers en 5,1 fte's ten opzichte van vorig jaar. De groei van het personeelsbestand heeft vooral te maken met de groei van ons arrangement Wonen. Van alle indiensttredingen in 2019 is 65% gebaseerd op uitbreiding, dus additioneel. 35% is op basis van vervanging geweest.

Opbouw personeelsbestand (peildatum 31-12-2019)

Van de in totaal 164 medewerkers, hadden 63 een contract voor bepaalde tijd en 101 medewerkers een contract voor onbepaalde tijd.

95% van de medewerkers werkt 24 uur of meer. 8 medewerkers werken 10-24 uur per week, 61 medewerkers werken 24-32 uur en 95 medewerkers werken 32 uur of meer.

38% (63) van de 164 medewerkers zijn mannen en 62% (101) zijn vrouwen. De gemiddelde leeftijd onder medewerkers is 43 jaar. De gemiddelde leeftijd van vrouwen is 41 jaar en de gemiddelde leeftijd onder de mannen is 45 jaar.

Op 31 december 2019 was het gemiddeld aantal dienstjaren van een medewerker 8,2 jaar. 22 medewerkers werkten minder dan 1 jaar bij onze organisatie, 58 medewerkers 1-4 jaar, 28 medewerkers 5-9 jaar, 36 medewerkers 10-14 jaar en 20 medewerkers werkten langer dan 15 jaar bij onze organisatie.

	Totaal aantal personen	Aantal contracten onbep. tijd	Aantal contracten bep. tijd
Mannen	63	54	9
Mannen FTE	56,32 FTE	49,33 FTE	6,98 FTE
Vrouwen	101	70	31
Vrouwen FTE	80,46 FTE	58,04 FTE	22,42 FTE
Totaal	165	124	41
Totaal FTE	136,77 FTE	107,37 FTE	29,40 FTE

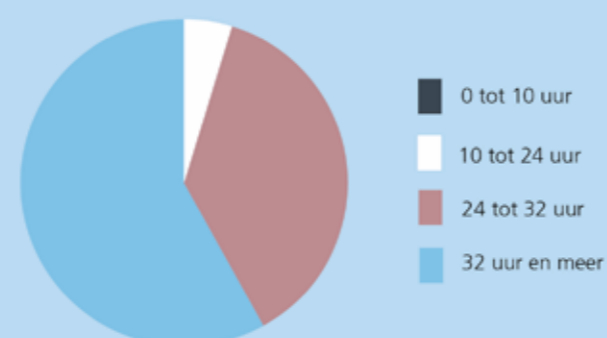
LEEFTIJDSCATEGORIE OP 31 DECEMBER 2019

Leeftijdscategorie			
15 t/m 24	1	9	10
25 t/m 34	14	27	41
35 t/m 44	13	24	37
45 t/m 54	16	26	42
55 t/m 64	17	13	30
> 65	2	2	4

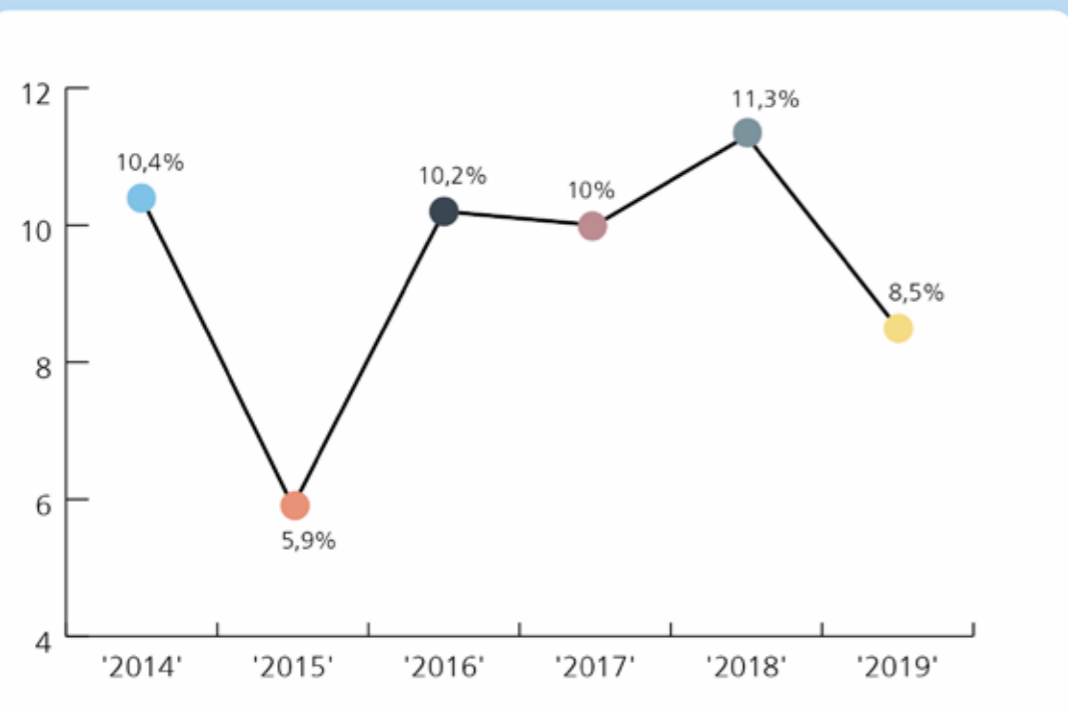
VERDELING NAAR AANTAL DIENSTJAREN

VERDELING NAAR AANTAL CONTRACTUREN

VERZUIMPERCENTAGE PER JAAR

MTO

De periode november en december heeft Humanitas Onder Dak door Effectory een medewerkerstevredenheidsonderzoek (MTO) laten uitvoeren.

Resultaten

- Evenals in 2017 zijn de uitkomsten van het onderzoek gunstig vergeleken bij de landelijke benchmark. De klantgerichtheid, de betrokkenheid en veranderingsbereidheid van de medewerkers zijn onverminderd hoog.
- Over de gehele linie is de score ten opzichte van de meting van 2017 met gemiddeld 0,2 een fractie lager.
- Significante of grote absolute verschillen ten opzichte van het voorgaande MTO in 2017 en ten opzichte van de branche zijn er niet.

In 2019 is de vragenlijst ingevuld door 63% van de medewerkers. In 2017 betrof dit 70% van de medewerkers.

Hieronder de belangrijkste scores van het onderzoek.

Onderwerp	HOD 2019	HOD 2017	Landelijk gemiddelde
Bevlogenheid	7,9	8,1	7,7
Betrokkenheid	8,4	8,7	7,7
Tevredenheid	7,6	7,8	7,2
Werkgeverschap	7,8	7,9	7,2
Efficiëntie	6,6	6,9	6,3
Klantgerichtheid	8,1	8,1	7,7
Rolduidelijkheid	6,4	7,0	6,5
Veranderingsbereidheid	8,2	8,2	7,8
Vitaliteit	7,7	7,7	7,4
Leiderschap	7,5	7,4	7,1
Aantal respondenten	98	104	

Ziekteverzuim

In 2019 is veel aandacht besteed aan het ziekteverzuim; de focus lag met name op de verzuimaanpak en het proces richting werkhervatting. Zo zijn onder meer leidinggevendenden getraind en is er een nieuw verzuimbeleid geïntroduceerd.

De verzuimgegevens laten gedurende 2019 een daling zien van het verzuimpercentage. We kunnen op basis van de verzuimcijfers concluderen dat de uitgezette acties om het verzuim te reduceren, daadwerkelijk effect hebben. Het langdurig verzuim blijft de grootste oorzaak van het verzuimpercentage, maar er is een duidelijke afname zichtbaar.

We sluiten 2019 af met een verzuimpercentage van 8,5%. Ten opzichte van 2018 is dit een daling van 2,8%.

Kortom: we mogen tevreden zijn met het resultaat tot nu toe. In 2020 zullen we de aandacht voor het verzuim continueren.

MELDINGSFREQUENTIE

	2017	2018	2019
Kwartaal 1	0,43	0,46	0,28
Kwartaal 2	0,15	0,22	0,21
Kwartaal 3	0,18	0,13	0,16
Kwartaal 4	0,29	0,29	0,28

DUUR ZIEKTEVERZUIM

	2018	2019
Kort 1-7 dagen	0,92%	0,90%
Middellang 9 - 42 dagen	1,44%	0,89%
Lang 43 - 91 dagen	0,7%	0,98%
Heel lang > 92 dagen	6,93%	3,69%
Ziek hele periode	1,32%	2,07%

FINANCIEN

Evenals het voorgaande jaar is er over 2019 sprake geweest van een aanzienlijke (omzet)groei, met name binnen het arrangement Wonen met betrekking tot de gesubsidieerde functie Beschermd Wonen. Ook de begeleiding en dagbesteding vanuit de WMO hebben een bescheiden groei laten zien.

Binnen het arrangement Opvang is tevens een groei gerealiseerd door met name de realisatie van de locatie ten behoeve van de nieuwe voorziening Kamer-Raad in Hengelo. Waar dit in 2018 nog een zeer beperkte kleinschalige voorziening was, is in het eerste kwartaal van 2019 hiervoor een permanente voorziening gerealiseerd ten behoeve van 12 cliënten.

De groei van de organisatie is zowel in 2018 als in 2019 echter ook gepaard gegaan met een hoog verzuimpercentage wat heeft geleid tot hoge extra kosten voor enerzijds de verzuimbegeleiding en anderzijds de kosten voor vervanging van arbeidsongeschikte

medewerkers. Analyse van het verzuim heeft laten zien dat dit met name langdurig verzuim betreft, waarbij er in een groot aantal casussen sprake is van zogenaamde "pechgevallen", waarbij de invloed van de organisatie op (het tempo van) de re-integratie slechts beperkt is. Extra inspanningen vanuit de organisatie in samenwerking met de ARBO dienst, hebben in de tweede helft van 2019 geleid tot een daling van het verzuimpercentage. Daarnaast heeft instroom in de WIA na twee jaar arbeidsongeschiktheid uiteraard een positief effect gehad op het totale verzuimpercentage. Dit zal echter in de toekomst leiden tot hogere sociale lasten.

Jaarrekening en resultaat

Verlies- en winstrekening 2019 (conform pag. 2 van de jaarrekening)			
	2019	2018	
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	€ 979.466	€ 944.559	
Subsidies	€ 8.513.399	€ 7.460.279	
Overige bedrijfsopbrengsten	€ 1.107.591	€ 797.109	
Totaal bedrijfsopbrengsten	€ 10.600.456	€ 9.201.947	
BEDRIJFSLASTEN			
Personeelskosten	€ 7.840.732	€ 7.175.149	
Afschrijvingen	€ 126.994	€ 105.927	
Overige bedrijfskosten	€ 2.791.216	€ 2.165.782	
Totaal bedrijfsopbrengsten	€ 10.758.942	€ 9.446.858	
BEDRIJFSRESULTAAT			
Financiële baten en lasten	€ 195	€ 509	
RESULTAAT BOEKJAAR	€ -158.291	€ -244.402	

Conform de jaarrekening over het boekjaar 2019 heeft de Stichting Humanitas Onder Dak Twente een negatief exploitatieresultaat behaald van circa €158.000. Dit resultaat is beïnvloed door de wijze van vaststelling van de subsidies over 2018 voor wat betreft de activiteiten gefinancierd door de centrumgemeente Enschede. Bij de over het boekjaar 2018 ontvangen vaststellingen met betrekking tot de activiteiten gefinancierd door de centrumgemeente Enschede, is de definitieve subsidie afgerekend op basis van een neutraal exploitatiesaldo. Dit betekent dat voor activiteiten met een positief exploitatiesaldo het overschot aan middelen is teruggevorderd en dat dat voor activiteiten met een negatief exploitatiesaldo er extra financiële middelen beschikbaar zijn gesteld. Deze afrekeningsystematiek heeft het exploitatieresultaat over 2019 voor een bedrag ter hoogte van circa €78.000 positief beïnvloed. Daarnaast is een deel van het exploitatieresultaat ter hoogte van €60.000 ten laste van de bestemmingsfondsen gebracht, zoals afgesproken met de centrumgemeente Enschede. Het genormaliseerde resultaat van €176.000 negatief is in 2019 nog aanzienlijk beïnvloed door onder andere een aantal eenmalige lasten (uit voorgaande jaren) en afboekingen van debiteuren wegens oninbaarheid. Verder dient opgemerkt te worden dat een eventuele positieve of negatieve subsidieafrekening met betrekking tot de door de centrumgemeente Enschede gefinancierde activiteiten, nog niet in de jaarrekening is opgenomen.

In grote lijnen kan gesteld worden dat Humanitas Onder Dak Twente in 2019 gefinancierd is middels de onderstaande 5 financieringsstromen:

1. Centrumgemeentelijke subsidies voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
2. Gemeentelijke subsidies (o.a. inloopvoorzieningen en begeleiding)
3. Eigen bijdragen vanuit cliënten;
4. Financiering vanuit de WMO voor extramurale begeleiding en dagbesteding aan cliënten niet vallend onder de maatschappelijke Opvang;
5. Overige financiering (fondsbijdragen, zorg in onderaanneming e.d.).

Conform de jaarrekening over 2019 is de omzet over 2019 met circa 15,2% gegroeid ten opzichte van 2018 en zijn de kosten van de organisatie met 13,8% toegenomen. Gecorrigeerd voor bijzondere posten in zowel 2019 als 2018, bedraagt de omzetstijging circa 13,7% en is sprake van 11,8% kostenstijging

De in 2019 gerealiseerde omzetstijging wordt grotendeels veroorzaakt door de eerder genoemde groei van de functie Beschermd Wonen, wat zich vertaalt in hogere subsidieopbrengsten. Ook het definitief vormgeven van de voorziening Kamer-Raad Hengelo heeft bijgedragen aan de hogere subsidieopbrengsten evenals de

financiering van de nachtopvang Almelo en Dagloon. Naast de hogere subsidiebijdragen voor Beschermd Wonen en Kamer-Raad, is er binnen de subsidiëring sprake van stijgingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen.

Ook de begeleiding en dagbesteding binnen de WMO hebben bijgedragen aan de omzetstijging. De omzetrealisatie binnen de WMO is in 2019 met 7,6% gegroeid ten opzichte van 2018. Deze stijging is opmerkelijk, omdat met ingang van het boekjaar 2019 een bedrag van ruim €60.000 door de Gemeente Hengelo is "overgeheveld" vanuit de WMO naar de subsidie. Wanneer dit bedrag binnen de WMO was gebleven, was hier sprake geweest van een omzetstijging van 14,4%

De personele kosten zijn over 2019 met een percentage van circa 9,2% gestegen ten opzichte van 2018. Dit is het gevolg van enerzijds een groei van het aantal medewerkers en een loonkostenstijging van 3,5% op grond van een nieuw afgesloten CAO Sociaal Werk.

Gecorrigeerd voor bijzondere posten zijn de overige bedrijfskosten met circa 20% gestegen ten opzichte van 2018, waarbij dit voor een groot gedeelte wordt veroorzaakt door een stijging van bijna 27% in de huisvestingslasten. Dit is het gevolg van een forse toename van het aantal gehuurde panden, zoals in het kader van Beschermd Wonen in Borne, het pand ten behoeve van Kamer-Raad Hengelo, herhuisvesting van het project Dagloon te Almelo en diverse woningen voor cliënten Beschermd Wonen.

Verschuiving financiering WMO → Subsidie

De afgelopen jaren heeft Humanitas Onder Dak een toename waargenomen in de complexiteit van de problematiek van haar cliënten. Als gevolg hiervan heeft de organisatie in toenemende mate moeten constateren dat de financiering van de begeleidingskosten binnen de maatschappelijke opvang (gemiddeld 1,8 uur per week) veelal ontoereikend is om medewerkers adequaat toe te rusten om cliënten de noodzakelijke begeleiding te kunnen bieden. Dit heeft er in toenemende mate in geresulteerd, dat voor een aantal cliënten binnen de opvang een additionele begeleidingsindicatie is toegekend vanuit de WMO. Omdat verschillende financieringsbronnen voor eenzelfde doel onvermijdelijk leiden tot een toename in de administratieve lasten is in eerste instantie met de gemeente Hengelo de mogelijkheid besproken om middelen vanuit de WMO beschikbaar te stellen als subsidie om additionele begeleiding te kunnen bieden aan cliënten binnen de opvang. Voor 2019 is dit voor de opvang in Hengelo gerealiseerd en de organisatie is met andere gemeenten in gesprek om dit ook voor de andere voorzieningen te realiseren.

Niet gefinancierde activiteiten

De afgelopen jaren heeft Humanitas Onder Dak in toenemende mate gezien dat er in veel gevallen een beroep op de organisatie wordt gedaan zonder dat hier (adequate) financiering tegenover staat. Dit betreft zowel zorginhoudelijke zaken als niet zorginhoudelijke zaken.

Financiering is veelal gebaseerd op de vergoeding van zogenaamde "face to face" begeleidingscontacten met cliënten. Maar mede als gevolg van de toenemende problematiek worden er buiten deze regulier gefinancierde activiteiten ook (multi disciplinaire) overlegvormen ingezet waar van de organisatie verwacht wordt in te participeren. De huidige financiering, zowel vanuit gesubsidieerde activiteiten als vanuit de WMO, voorziet hier niet of nauwelijks in.

Mede naar aanleiding van meerdere signalen uit het werkveld, is hierin voor het boekjaar 2019 overigens wél een wijziging waarneembaar binnen de WMO, waarbij binnen de gestelde indicatie niet uitsluitend "face to face" contacten voor financiering in aanmerking komen maar ook zogenaamde indirecte uren en reistijd, voor zover dit binnen de gestelde kaders plaatsvindt. Daarnaast worden met ingang van 2019 binnen de WMO indicaties afgegeven die niet strikt gebaseerd zijn op een aantal uren/dagdelen per week, maar op basis van een totaal aantal uren/dagdelen per periode. Hierdoor is de organisatie beter in staat de zorg af te stemmen op de vraag van de cliënten.

Ook op het niet zorginhoudelijke vlak ziet de organisatie zich in toenemende mate gesteld voor activiteiten waar geen directe financiering voor beschikbaar is. In dit kader valt te denken aan de invoering van gewijzigde wet- en regelgeving, maar ook extra investeringen in het kader van ICT. Daarnaast ziet de organisatie toenemende (personele) druk rondom aanbestedingen, (tussentijdse) verantwoordingen en verschillende (kwaliteits)audits die veelal een grote mate van overlap kennen.

Vooruitblik

In het 1e kwartaal van 2020 is de maatschappij geconfronteerd met de uitbraak van het coronavirus, hetgeen ook voor de Stichting Humanitas Onder Dak Twente de nodige consequenties en uitdagingen met zich heeft meegebracht. Naast de zorginhoudelijke veranderingen (onder andere begeleiding op afstand, geen dagbesteding in groepen, uitbreiding nachtopvang naar 24 uren opvang) betekent één en ander ook een andere aanwendings

van beschikbare middelen en op onderdelen mogelijk zelfs extra kosten. Tevens zouden kosten ten gevolge van aanschaf van persoonlijke beschermingsmiddelen en een hoog ziekteverzuim een rol kunnen gaan spelen.

Op grond van informatie vanuit de overheid en gemeenten, ook bij monde van de VNG, kan worden opgemaakt dat zorgaanbieders financieel worden ondersteund bij inkomensverlies of wanneer extra kosten moeten worden gemaakt die het gevolg zijn van de coronacrisis. Er zijn echter nog geen concrete toezeggingen gedaan en genoemde regelingen zullen nog verder uitgewerkt worden. Ook de vraag óf er extra kosten zullen worden gemaakt en welke dit zijn en hoe hoog deze kosten uiteindelijk zullen zijn, is op dit moment nog ongewis en uiteraard mede afhankelijk van verdere ontwikkelingen.

Als gevolg hiervan is op dit moment onzeker of de coronacrisis een negatieve impact zal hebben op het financiële resultaat en de liquiditeit van Stichting Humanitas Onder Dak Twente. Gezien de

aangekondigde regelingen ter compensatie en het huidige saldo aan liquiditeiten, de samenstelling van de omzet en de solvabiliteit van de stichting, is er echter vooralsnog geen reden tot zorg met betrekking tot de continuïteit van Stichting Humanitas Onder Dak Twente.

De huidige crisis kan wel een (aanzienlijke) impact hebben op de oorspronkelijke plannen van de organisatie. Er was geanticipeerd op een verdere groei met betrekking tot Beschermd Wonen, waarbij voor het jaar 2020 voor het eerst een overeenkomst hiertoe was gesloten met de gemeente Almelo. Ook is er in de eerste maanden van 2020 veelvuldig overleg geweest met de gemeente Enschede om te komen tot een algemene voorziening voor dagbesteding. Kort voor het uitbreken van de crisis was hiertoe reeds een subsidieverzoek ingediend.

Met betrekking tot de maatschappelijke opvang waren geen grote (financiële) verschuivingen te verwachten, maar is er zowel in Enschede als in Almelo sprake van een project "integrale aanpak", hetgeen een herijking van de huidige opvang tot gevolg zou kunnen hebben.

Hoewel de organisatie alles in het werk stelt om ook binnen de huidige crisis haar dienstverlening aan cliënten zo goed mogelijk te continueren en verdere ontwikkelingen zo min mogelijk te laten stagneren, is met het uitbreken van de crisis het toekomstperspectief op het moment van schrijven enigszins onduidelijk en onzeker geworden.

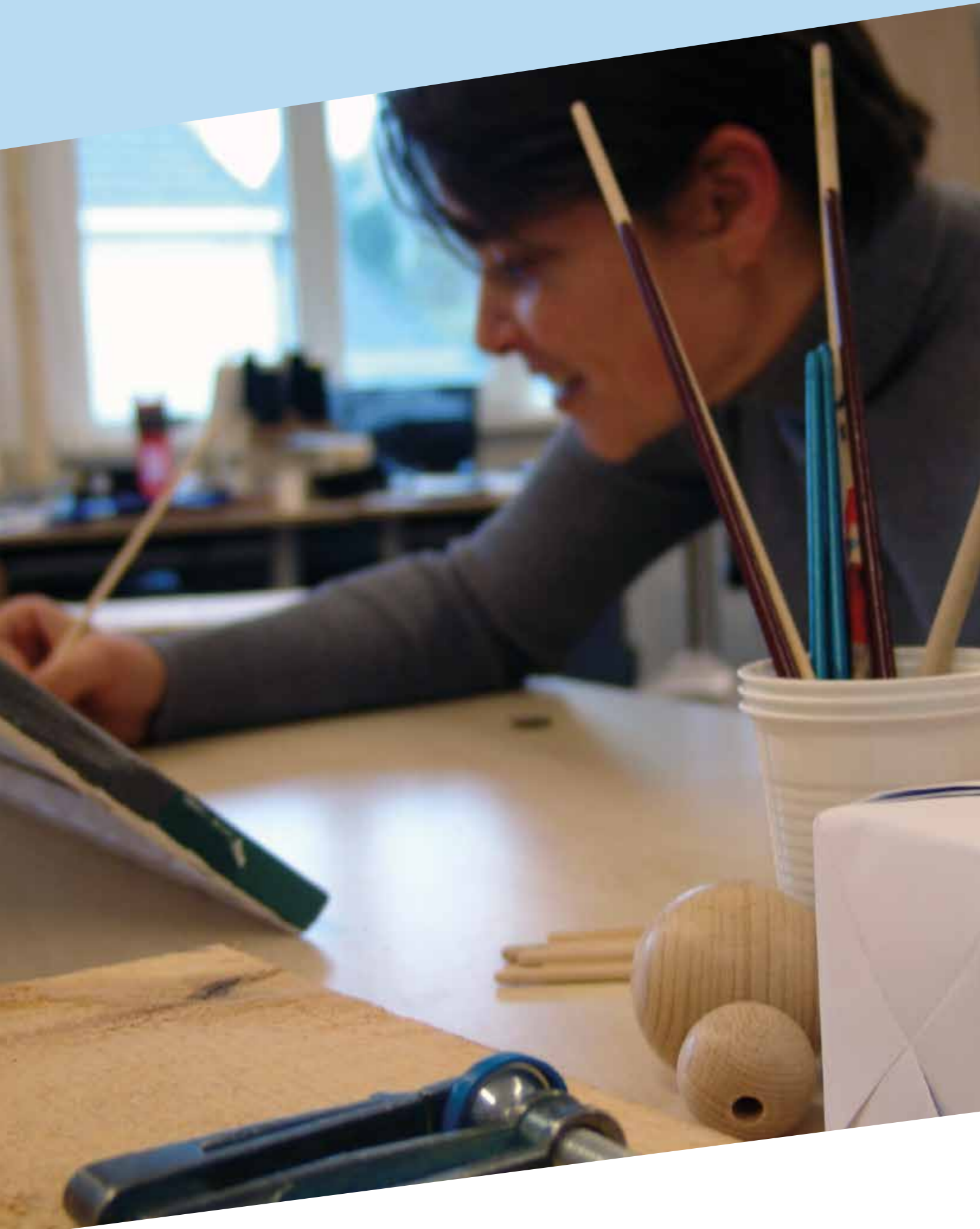
Invloed van Corona op de lange termijn

Door de komst van het Covid-19 virus (corona) werd pijnlijk duidelijk dat de opvang onvoldoende is toegerust om een dergelijke pandemie het hoofd te kunnen bieden. De behuizing van cliënten in de opvang betreft nog veelal een setting waarin cliënten beschikken over gedeelde voorzieningen (sanitair en keuken). Hierdoor is thuisquarantaine niet mogelijk en was de inrichting van een isolatieplek noodzakelijk. Dankzij enorme krachtsinspanningen van medewerkers heeft Humanitas Onder Dak ook haar weg gevonden in het omgaan met Covid-19. De effecten op de lange termijn baren zorgen. Jongeren hadden het al moeilijk in de samenleving voor wat betreft goede startkwalificaties, hun inkomenssituatie en de beschikbaarheid en betaalbaarheid van woningen en dat is erger geworden door de komst van het virus. Jongeren zijn hun bijbaantjes in de horeca kwijt geraakt en lijden daarmee inkomensverlies hetgeen gevolgen heeft voor het kunnen dragen van hun dagelijkse lasten.

De verdubbeling van het aantal cliënten in de opvang werd onder andere veroorzaakt door ondernemers die in financiële problemen kwamen (veelal ZZP-ers). 'Nieuwe daklozen' of 'economisch daklozen' werden zij genoemd. Ook nu, tijdens de crisis zie we dat deze groep het moeilijk heeft en komen meer ZZP-ers in een faillissement terecht. Het is zeer wel denkbaar dat zij een beroep op de opvang zullen moeten doen.

Kinderen met achterstand in het onderwijs in moeilijke gezinssituaties zijn extra getroffen. Aan ouders werd gevraagd om kinderen thuis bij te staan met leren, dat moeten ouders dan ook wel kunnen. Ook beschikbare leermiddelen als laptops en tablets waren niet voor alle kinderen voorhanden, hetgeen effect heeft op leermogelijkheden. De effecten zullen pas op de lange termijn zichtbaar worden. Dit baart Humanitas Onder Dak zorgen.

FACTS & FIGURES

24-UURS WOONVOORZIENING ALMELO

	2016	2017	2018	2019
Aantal	52	46	43	45
Mannen	44	34	35	37
Vrouwen	6	12	8	8
Kinderen	2	5	3	4
Uitstroom totaal	35	39	32	30
Uitstroom zelfstandig wonen	0	18	16	12
Uitstroom naar vervolfbegeleiding	0	11	4	6
Uitstroom overig	0	3	6	10
Uitstroom intern	0	7	6	2
Leeftijdopbouw	2016	2017	2018	2019
Kinderen jonger dan 18				
< 18	2	5	3	4
18 - 20	3	4	4	6
21 - 30	20	21	15	15
31 - 40	6	7	9	8
41 - 50	12	9	8	10
51 - 60	6	3	4	4
> 61	3	2	3	2
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg	7	7	7	11
AMW	20	24	20	17
GGZ	3	2	3	3
Reclassering	2	2	0	0
Jeugdzorg	5	6	3	7
Overig	15	5	10	7
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	9	8	21	7
Verslaving	17	23		15
Dagelijks functioneren	0	0		
Psychisch functioneren	22	21	7	22
Financiën	11	24	8	14
Huiselijk geweld	5	1	1	8
Relationeel			10	6
Overige	5	5	3	10
Personen met multiproblematiek				29
Bezettingspercentage	88,3%	67,4%	59,90%	65%

24-UURS WOONVOORZIENING ENSCHEDE

	2016	2017	2018	2019
Aantal	64	56	45	50
Mannen	41	37	28	33
Vrouwen	15	19	17	17
Kinderen	8	12	8	3
Uitstroom totaal	41	38	30	36
Uitstroom zelfstandig wonen	0	21	19	12
Uitstroom naar vervolfbegeleiding	0	9	1	8
Uitstroom overig	0	6	9	12
Uitstroom intern	0	2	1	2
Leeftijdopbouw	2016	2017	2018	2019
Kinderen jonger dan 18				
< 18	8	12	8	3
18 - 20	1	0	0	2
21 - 30	12	10	11	11
31 - 40	17	21	18	11
41 - 50	13	13	8	11
51 - 60	10	10	5	13
> 61	3	2	3	2
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg	8	8	11	17
AMW	8	9	17	0
GGZ	1	3	2	3
Reclassering	0	4	0	1
Jeugdzorg	0	2	0	0
Wijkcoach				18
Overig	47	30	15	13
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	37	44	37	43
Verslaving	12	19	18	24
Lichamelijk functioneren				5
Psychisch functioneren	29	39	34	28
Financiën	37	52	40	28
Huiselijk geweld		4	8	9
Relationeel		25	26	25
Overige	52	29	11	8
Bezettingspercentage	92,8%	92,4%	85,45%	80%

24-UURS WOONVOORZIENING HENGELO

	2016	2017	2018	2019
Aantal	39	46	42	46
Mannen	28	36	31	37
Vrouwen	7	10	11	9
Kinderen	2	6	2	3
Uitstroom totaal	31	38	29	27
Uitstroom zelfstandig wonen	15	14	11	15
Uitstroom naar vervolfbegeleiding	0	8	8	0
Uitstroom overig	0	8	3	1
Uitstroom intern	3	8	7	11
Leeftijdsopbouw	2016	2017	2018	2019
Kinderen jonger dan 18			2	0
< 18	2	6	0	0
18 - 20	1	2	2	3
21 - 30	9	10	13	13
31 - 40	9	15	10	11
41 - 50	12	11	5	7
51 - 60	5	6	9	10
> 61	1	2	3	2
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg/GGZ	10	6	5	4
AMW	1	30	30	33
Jarabee				1
Reclassering	1	3	2	4
Jeugdzorg	4	0	1	4
Overig	23	7	4	10
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	37	44	42	46
Verslaving	9	8	5	2
Dagelijks functioneren	0	2	0	0
Psychisch functioneren	7	18	18	20
Financiën	20	17	10	10
Huiselijk geweld	1	4	6	5
Relationeel	0	2	1	1
Personen met multiproblematiek				38
Bezettingspercentage	91,55%	101,68%	85%	90%

NAZORG ALMELO

	2017	2018	2019
Aantal	20	18	19
Mannen	16	12	12
Vrouwen	4	6	5
Kinderen	0	0	2
Uitstroom naar zelfstandig wonen	10	6	6
Uitstroom vervolg begeleiding	0	3	0
Uitstroom onbekend	0	0	0
Uitstroom totaal	10	9	6
Leeftijdsopbouw	2017	2018	2019
< 18	0	0	2
18 - 20	0	0	0
21 - 30	6	11	7
31 - 40	3	1	2
41 - 50	7	4	5
51 - 60	3	1	1
> 61	1	1	2
Verwijzers	2017	2018	2019
Verslavingszorg	1	1	1
AMW	13	16	9
Reclassering	0	1	4
Overig/ Eigen doorstroom	5	0	3
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2017	2018	2019
Psychisch functioneren	16	8	7
Financiën	0	3	7
Verslaving	2	3	5
Relationeel			4
Multiproblematiek			7
Overig	0	5	1

NAZORG ENSCHEDE

	2017	2018	2019
Aantal	40	22	22
Mannen	26	16	10
Vrouwen	14	6	12
Kinderen	0	0	0
Uitstroom naar zelfstandig wonen	26	21	15
Uitstroom vervolg begeleiding	0	1	1
Uitstroom onbekend	0	0	0
Uitstroom totaal	26	22	15
Leeftijdsopbouw	2017	2018	2019
< 18	0	0	0
18 - 20	2	2	4
21 - 30	17	14	11
31 - 40	6	4	5
41 - 50	8	2	1
51 - 60	5	0	1
> 61	2	0	0
Verwijzers	2017	2018	2019
Verslavingszorg	3	2	4
AMW	5	6	4
Reclassering	0	1	0
Overig/ Eigen doorstroom	32	13	14
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2017	2018	2019
Psychisch functioneren	27	16	16
Financiën	26	17	17
Verslaving	0	9	9
Relationeel			13
Mishandeling			3
Overig	3	8	8

NAZORG HENGELO

	2017	2018	2019
Aantal	25	15	17
Mannen	20	10	12
Vrouwen	5	5	5
Kinderen	1	2	0
Uitstroom naar zelfstandig wonen	3	5	10
Uitstroom vervolg begeleiding	3	0	0
Uitstroom onbekend	0	0	0
Uitstroom totaal	7	5	10
Leeftijdsopbouw	2017	2018	2019
< 18	0		0
18 - 20	1		2
21 - 30	4	5	6
31 - 40	5	4	2
41 - 50	8	2	4
51 - 60	3	3	3
> 61	3	1	0
Verwijzers	2017	2018	2019
Verslavingszorg/ GGZ	6	2	0
AMW	7	10	12
Reclassering	1	0	1
Overig/Eigen doorstroming	11	3	4
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2017	2018	2019
Psychisch functioneren	10	2	5
Financiën	12	8	5
Verslaving	0	3	1
Huiselijk geweld			1
Personen met multiproblematiek			4
Overig	3	2	3

WOONEENHEDEN HENGELO

Wooneenheden	2016	2017	2018	2019
Aantal	8	10	10	12
Mannen	4	6	6	8
Vrouwen	4	4	4	4
Kinderen	0	2	2	2
Uitstroom naar zelfstandig wonen	2	5	5	7
Leeftijdsopbouw	2016	2017	2018	2019
kinderen jonger dan 18				
< 18	0	2	2	2
18 - 20	0	0	0	0
21 - 30	2	3	3	1
31 - 40	3	3	4	3
41 - 50	1	2	0	3
51 - 60	1	1	2	5
> 61	1	1	1	0
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg & GGZ	0	0	1	0
AMW	2	5	6	9
Reclassering	0	0		1
Overig	6	5	3	2
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	0	4	5	12
Verslaving	0	1	1	1
Psychisch functioneren	48	4	3	3
Financiën		6	1	3
Huiselijk geweld				1
Personen met multiproblematiek				1
Overig				8

CRISISOPVANG ALMELO

	2016	2017	2018	2019
Aantal	28	38	61	60
Mannen	20	17	44	22
Vrouwen	7	21	17	23
Kinderen	1	12	7	15
Uitstroom naar zelfstandig wonen	0	8	10	8
Uitstroom naar eigen instelling	7	14	11	22
Uitstroom onbekend	21	6	19	10
Uitstroom vervolg begeleiding	0	9	21	5
Uitstroom Totaal	28	34	61	45
Leeftijdsopbouw	2016	2017	2018	2019
Kinderen onder de 18		12	7	
< 18	1	1	1	15
18 - 20	4	7	5	7
21 - 30	13	13	31	15
31 - 40	1	9	9	9
41 - 50	5	7	5	9
51 - 60	3	1	4	2
> 61	1	0	6	3
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg	1	5	19	9
AMW	5	10	13	15
GGZ			5	3
Reclassering	5	1	0	0
Jeugdzorg	2	3	0	6
Overig	10	19	24	12
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	11	20	10	29
Verslaving	4	8	21	11
Psychisch functioneren	5	12	9	13
Financiën	0	9	1	4
Huiselijk geweld	1	8	9	5
Relationeel	10	12	9	11
Personen met multiproblematiek				27
Overige		13	0	2

CRISISOPVANG HENGELO

Crisisopvang	2016	2017	2018	2019
Aantal	33	67	38	54
Mannen	21	43	22	40
Vrouwen	11	24	16	14
Kinderen	1	9	2	2
Uitstroom naar zelfstandig wonen		8	5	8
Uitstroom naar eigen instelling		20	13	24
Uitstroom onbekend		29	19	21
Uitstroom vervolg begeleiding		8	1	1
Uitstroom totaal		42	38	54
Leeftijdsofbouw	2016	2017	2018	2019
Kinderen Onder de 18		9	2	
< 18	1	3	1	2
18 - 20	7	9	10	6
21 - 30	7	27	8	14
31 - 40	5	9	6	13
41 - 50	8	9	7	9
51 - 60	4	7	6	7
> 61	1	3	0	5
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg	4	3	1	4
AMW	3	27	10	25
Jarabee				2
Reclassering	2	5	2	6
Jeugdzorg	1	10	5	7
Overig	23	17	19	10
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	33	59	38	54
Verslaving	0	4	1	1
Dagelijks functioneren	-	1		
Psychisch functioneren	0	2	0	1
Financiën	3	1	1	1
Huiselijk geweld		8	0	2
Relationeel		12	4	0
Personen met multiproblematiek	1	13	0	5
Overige	1	13	0	9

NACHTOPVANG ALMELO

	2016	2017	2018	2019
Aantal	130	124	139	153
Mannen	110	106	119	147
Vrouwen		18	20	6
Bezetting	118%	69%	70%	120%
Nachten	3019	1742	1780	3066

INLOOP ENSCHEDE

Inloop	2016	2017	2018	2019
Gemiddeld aantal bezoekers p.d.	26	27	27	29
Aantal unieke mannen p.j.	315	303	370	405
Aantal unieke vrouwen p.j.	48	47	64	78
Totaal aantal bezoekers p.j.	9474	9858	9712	10639

INLOOP HENGELO

Inloop Heemsdock	2016	2017	2018	2019
Gemiddeld aantal bezoekers p.d.	30	27	27	24
Aantal unieke mannen p.j.	194	162	160	157
Aantal unieke vrouwen p.j.	33	28	28	28
Totaal aantal bezoekers p.j.	10870	9817	9743	8679
Gemiddeld bezoek p.p. p.j.	49	52	52	47

TWENTSE OPVANG VOORZIENING VOOR JONGEREN (TOV)

	2016	2017	2018	2019
Aantal	75	77	82	70
Mannen	50	55	56	45
Vrouwen	25	22	26	25
Uitstroom naar zelfstandig wonen	32	38	39	11
Uitstroom naar vervolfbegeleiding	0	11	8	0
Uitstroom overig	8	1	8	20
Uitstroom intern	6	4	8	11
Uitstroom begeleid wonen	4	0	0	6
Leeftijdsopbouw	2016	2017	2018	2019
< 18	0	0	0	0
18 - 20	30	34	44	43
21 - 30	46	43	38	27
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg	2	1	1	1
AMW	14	7	13	3
GGZ	5	3	1	11
Reclassering	3	3	3	1
Jeugdzorg	0	0		2
Jarabee T-Team/ wijkcoach	32	2	3	7
Overige	19	60	61	55
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	75	77	67	59
Verslaving	23	21	17	16
Psychisch functioneren	66	61	63	44
Financiën	73	67	67	38
Relationeel				29
Mishandeling				12
Multiproblematiek				70
Overig				29
Bezettingspercentage	79,2%	88,61	78,67%	88%

KAMERS MET KANSEN ENSCHEDE

Kamers met Kansen	2016	2017	2018	2019
Aantal	24	3	1	5
Vrouwen	7	3	1	5
Kinderen	17	7	3	0
Uitstroom naar zelfstandig wonen	4	2	0	3
Uitstroom naar ouders	0	0	0	0
Uitstroom onbekend	0	0	0	0
Leeftijdsopbouw	2016	2017	2018	2019
< 18	17	7	3	0
18 - 20	3	0	0	3
21 - 30	4	1	1	2
31 - 40	0	2	0	0
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Jeugdzorg	0	0	0	0
AMW	1	0	0	0
Jarabee	3	0	0	0
Kamer-Raad				5
Overig	3	3	1	0
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	7	3	1	5
Verslaving	0	0	0	0
Psychisch functioneren	0	3	1	0
Dagelijks functioneren	0	0	0	5
Financiën	4	3	1	0
Huiselijk geweld	0	0	0	0
Relaties	0	3	1	0

KAMER-RAAD ALMELO

	2016	2017	2018	2019
Aantal	13	12	12	15
Mannen	8	5	6	11
Vrouwen	5	7	6	4
Uitstroom naar zelfstandig wonen	4	2	1	2
Uitstroom overig	1	1	1	0
Leeftijdsopbouw	2016	2017	2018	2019
< 18	0	0	0	0
18 - 20	11	9	10	14
21 - 30	2	3	2	1
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg	0	0	0	0
AMW	0	1	0	2
Reclassering	0	0	0	0
Jeugdzorg	0	3	4	3
Jarabee (T-team)	2	0	0	0
Logos	1	0		0
Interne doorverwijzing	2	0		0
Overig (ROC en HOD TOV)	8	8	8	10

KAMER-RAAD ENSCHEDE

	2016	2017	2018	2019
Aantal	49	50	42	42
Mannen	27	28	17	19
Vrouwen	22	22	25	23
Uitstroom naar zelfstandig wonen	19	19	11	10
Uitstroom naar RIBW	0	0		
Uitstroom overig	2	4	6	8
Leeftijdsopbouw	2015	2016	2018	2019
< 18	0	0		
18 - 20	28	36	36	38
21 - 30	21	14	6	4
Verwijzers	2015	2016	2018	2019
Verslavingszorg	0	0	0	0
AMW	0	3	5	9
Reclassering	0	0	1	0
Jeugdzorg	0	7	13	8
Jarabee	8	0	0	0
Overig (ROC en HOD TOV)	40	40	23	25

KAMER-RAAD HENGELO

	2018	2019
Aantal	4	15
Mannen	1	5
Vrouwen	3	10
Uitstroom naar zelfstandig wonen	2	2
Uitstroom overig	0	0
Leeftijdsopbouw		2019
< 18	0	0
18 - 20	4	15
21 - 30	0	0
Verwijzers	2018	2019
Verslavingszorg	0	0
AMW	0	0
Reclassering	0	0
Jeugdzorg	0	2
Jarabee	0	0
Overig (ROC en HOD TOV)	4	13

WONEN 2019

Totaal aantal trajecten	2017	2018	2019
Housing First Twente	18	17	26
Beschermd Wonen Modulair	9	17	28
Ambulante Woonbegeleiding	61	61	89
Huis te Leen		1	3
Totaal	88	96	146

TALENTONTWIKKELING HENGELO

	2017	2018	2019
Unieke deelnemers	53	48	43
Totaal unieke deelnemers MO	24	25	23
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	8346	5408	12445

TALENTONTWIKKELING ENSCHEDE

	2017	2018	2019
Unieke deelnemers	65	57	73
Totaal unieke deelnemers MO	59	55	71
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	8346	5408	4563

TALENTONTWIKKELING OLDENZAAL

	2017	2018	2019
Unieke deelnemers	17	13	10
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	7395	6697	6242

TALENTONTWIKKELING ALMELO

	2017	2018	2019
Unieke deelnemers	7	37	21
Totaal unieke deelnemers MO		11	18
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	324	1343	3534

DAGLOON ALMELO

	2017	2018	2019
Unieke deelnemers	22	37	28
Totaal aantal uren deelname Talentontwikkeling	9671	11654	13060

AMBULANTE WOONBEGELEIDING 2019

Ambulante woonbegeleiding	2017	2018	2019
Aantal	61	61	89
Mannen	48	48	74
Vrouwen	13	13	15
Kinderen	0	0	0
Instroom uit MO	0	16	32
Uitstroom	18	9	25
Leeftijdopbouw	2017	2018	2019
< 18	0	0	1
18 - 20	0	3	7
21 - 30	15	15	20
31 - 40	10	7	17
41 - 50	20	22	25
51 - 60	8	11	17
> 61	8	3	2
Verwijzers	2017	2018	2019
Verslavingszorg	5	14	29
AMW	38	34	30
Reclassering	1	1	0
Jeugdzorg	0	0	0
Overig	17	12	30
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2017	2018	2019
Huisvesting	8	10	40
Verslaving	5	8	32
Dagelijks functioneren	3	29	10
Psychisch functioneren	25	10	45
Financiën	20	27	50
Huiselijk geweld	0	0	0
Mensenhandel	0	0	0
Personen met multiproblematiek			15
Overige	0	0	0

BESCHERMD WONEN MODULAIR

	2016	2017	2018	2019
Aantal	6	9	17	28
Mannen	5	4	12	20
Vrouwen	1	5	5	8
Kinderen	0	0	0	0
Instroom uit MO			3	13
Uitstroom	0	4	3	4
Leeftijdopbouw	2016	2017	2018	2019
< 18	0	0	0	1
18 - 20	0	1	2	5
21 - 30	1	0	6	9
31 - 40	1	3	1	1
41 - 50	1	0	2	3
51 - 60	3	4	5	7
> 61	0	1	1	2
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg	0	0	0	0
AMW	0	0	0	0
GGZ	0	0		
Reclassering	0	0	0	0
Jeugdzorg	0	0	0	0
Overig (CIMOT)	6	9	0	28
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	0	3	5	6
Verslaving	3	3	3	13
Dagelijks functioneren	0	0	0	20
Psychisch functioneren	3	3	10	28
Financiën	0	0	0	20
Huiselijk geweld	0	0	0	0
Mensenhandel	0	0	0	0
Personen met multiproblematiek	0	0	0	18
Overige	0	0	0	0

HOUSING FIRST TWENTE

	2016	2017	2018	2019
Aantal	9	18	17	26
Mannen	6	10	11	17
Vrouwen	3	8	6	9
Kinderen	0	0	0	0
Uitstroom	0	2	3	8
Leeftijdsopbouw	2016	2017	2018	2019
< 18	0	0	0	0
18 - 20	0	0	1	3
21 - 30	1	5	2	6
31 - 40	3	5	8	7
41 - 50	4	6	5	9
51 - 60	1	2	1	1
> 61	0	0	0	0
Verwijzers	2016	2017	2018	2019
Verslavingszorg	3	3	4	6
AMW	4	6	5	12
GGZ	0	0		
Reclassering	0	0	0	0
Jeugdzorg	0	0	0	0
Overig	2	9	0	8
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2016	2017	2018	2019
Huisvesting	9	18	17	26
Verslaving	0	8	11	15
Dagelijks functioneren	0	0	0	6
Psychisch functioneren	0	10	6	15
Financiën	0	0	0	20
Huiselijk geweld	0	0	0	0
Mensenhandel	0	0	0	0
Personen met multiproblematiek	0	0	0	22
Overige	0	0	0	0

HUIS TE LEEN

	2018	2019
Aantal	1	3
Mannen	0	1
Vrouwen	1	2
Kinderen	2	0
Instroom uit MO	0	2
Uitstroom	1	1
Leeftijdsopbouw	2018	2019
< 18	2	0
18-20	0	0
21-30	0	1
31-40	1	1
41-50	0	0
51-60	0	1
> 61	0	0
Verwijzers	2018	2019
Verslavingszorg	0	0
AMW	0	3
Reclassering	0	0
Jeugdzorg	0	0
Overig	1	0
Hoofdproblematiek (meerdere opties per cliënt)	2018	2019
Huisvesting	1	3
Verslaving	0	0
Dagelijks functioneren	0	0
Psychisch functioneren	0	0
Financiën	0	0
Huiselijk geweld	0	0
Mensenhandel	0	0
Overige	0	0

Jaarverslaggeving 2019

Stichting Humanitas Onder Dak Twente

INHOUDSOPGAVE

Pagina

5.1 Jaarrekening 2019

5.1.1	Enkelvoudige balans per 31 december 2019	1
5.1.2	Enkelvoudige resultatenrekening over 2019	2
5.1.3	Enkelvoudige kasstroomoverzicht over 2019	3
5.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	4
5.1.5	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2019	11
5.1.6	Enkelvoudig mutatieoverzicht materiële vaste activa	17
5.1.7	Toelichting op de enkelvoudige resultatenrekening over 2019	18
5.1.8	Vaststelling en goedkeuring	23

5.2 Overige gegevens

5.2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	24
5.2.2	Nevenvestigingen	24
5.2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	24

5.1 JAARREKENING

5.1.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2019
(na resultaatbestemming)

	Ref.	31-dec-19	31-dec-18
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	348.480	283.391
Totaal vaste activa		348.480	283.391
Vlottende activa			
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	2	0	0
Debiteuren en overige vorderingen	3	1.454.232	844.445
Liquide middelen	4	1.058.318	1.726.379
Totaal vlottende activa		2.512.550	2.570.824
Totaal activa		2.861.030	2.854.215
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Bestemmingsfondsen	5	230.606	290.858
Collectief gefinancierd gebonden vermogen		251.216	251.216
Niet collectief gefinancierd gebonden vermogen		1.077.466	1.175.505
Totaal eigen vermogen		1.559.288	1.717.579
Vorzieningen	6	171.096	200.671
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
Overige kortlopende schulden	7	1.130.646	935.965
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		1.130.646	935.965
Totaal passiva		2.861.030	2.854.215

5.1.2 ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING OVER 2019

	Ref.	2019	2018
		€	€
BEDRIJFSOPBRENGSTEN:			
Opbrengsten zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning	8	979.466	944.559
Subsidies	9	8.513.399	7.460.279
Overige bedrijfsopbrengsten	10	1.107.591	797.109
Som der bedrijfsopbrengsten		10.600.456	9.201.947
BEDRIJFSLASTEN:			
Personeelskosten	11	7.840.732	7.175.149
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	12	126.994	105.927
Overige bedrijfskosten	13	2.791.216	2.165.782
Som der bedrijfslasten		10.758.942	9.446.858
BEDRIJFSRESULTAAT		-158.486	-244.911
Financiële baten en lasten	14	195	509
RESULTAAT BOEKJAAR		-158.291	-244.402
RESULTAATBESTEMMING			
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>			
		2019	2018
		€	€
Toevoeging/(onttrekking):			
Bestemmingsfonds Kamer-Raad		-15.000	0
Bestemmingsfonds Dagloon		0	0
Bestemmingsfonds Beschermd Wonen/MO		-45.252	0
Reserve aanvaardbare kosten collectief gefinancierd		0	0
Reserve aanvaardbare kosten niet collectief gefinancierd		-98.039	-244.402
		-158.291	-244.402

5.1.3 ENKELVOUDIGE KASSTROOMOVERZICHT OVER 2019

	Ref.	2019		2018	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			-158.486		-244.911
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	12	126.994		105.927	
- mutaties voorzieningen	6	-29.575		20.074	
			97.419		126.001
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	3	-609.787		-239.186	
- vorderingen/schulden uit hoofde van financieringskort	2	0		4.420	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	7	194.681		133.356	
			-415.106		-101.410
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-476.173		-220.320
Ontvangen interest	14	195		509	
			195		509
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			-475.978		-219.811
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	1	-192.083		-181.408	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-192.083		-181.408
Mutatie geldmiddelen			-668.061		-401.219
Stand geldmiddelen per 1 januari	4	1.726.379		2.127.598	
Stand geldmiddelen per 31 december	4	1.058.318		1.726.379	
Mutatie geldmiddelen			-668.061		-401.219

Toelichting:

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en groepsverhoudingen

Stichting Humanitas Onder Dak Twente is statutair gevestigd te Hengelo, op het adres Bevrijderslaantje 2, 7551 KT en is geregistreerd onder KvK-nummer 08090143. Stichting Humanitas Onder Dak te Hengelo is opgericht per 30 juni 2000. De Stichting is ontstaan uit een fusie tussen Stichting Humanitas Onder Dak te Hengelo en Stichting Humanitas Onder Dak te Enschede. Met ingang van het boekjaar 2008 maakt de Stichting Humanitas Onder Dak Twente deel uit van de Stichting Humanitas Onder Dak Groep.

De Stichting heeft ten doel: het bieden van onderdak en professionele begeleiding aan mensen die om welke reden dan ook, al dan niet tijdelijk, niet of niet meer in staat zijn gebleken zelfstandig dan wel met begeleiding te kunnen functioneren in de samenleving; het initiëren en organiseren van die activiteiten die aansluiten bij binnen de samenleving geconstateerde vraagstukken welke gericht zijn op resocialisatie en rehabilitatie van dak- en thuislozen in de maatschappelijke opvang; bij bovenstaande doelstelling moet worden uitgegaan van het algemeen humanistisch beginsel van medemenselijkheid en eerbiediging van de menselijke persoonlijkheid en de daaruit voortvloeiende erkenning van het recht op en de plicht tot zelfbestemming en zelfontplooiing; alsmede het verrichten van al hetgeen in de ruimste zin met het vorenstaande rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevordelijk kan zijn.

De Stichting is in 2004 toetreden tot de AWBZ, welke in 2014 is overgegaan in de WTZi.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2019, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2019.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 655, Titel 9 BW2 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Ten tijde van het opstellen van de jaarrekening zitten we wereldwijd middenin de coronacrisis. De verwachting is dat gezien de gezonde financiële positie van Stichting Humanitas Onder Dak Twente, in combinatie met de toegezegde compensatieregelingen, de continuïteit van Stichting Humanitas Onder Dak Twente niet in gevaar komt. Inzake het coronavirus is een passage opgenomen bij de gebeurtenissen na balansdatum.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2018 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2019 mogelijk te maken.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de Stichting zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst-en-verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Transacties met verbonden partijen worden uitgevoerd conform marktvoorwaarden.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Stichting Humanitas Onder Dak Twente.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingstermijnen van immateriële en materiële vaste activa zijn gebaseerd op de verwachte economische levensduur van het vast actief.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Verbouwingen : 10% - 33%.
- Machines en installaties : 20% - 33%.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze als vooruitontvangen bedrag onder de overlopende passiva opgenomen.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. (Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst- en verliesrekening verwerkt). De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi).

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen die naar verwachting langer dan 12 maanden niet ter beschikking staan van de onderneming, worden gerubriceerd als financiële vaste activa.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING**5.1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva****Voorzieningen (algemeen)**

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening financieringsrisico bedrijfsschool

De voorziening financieringsrisico bedrijfsschool is gevormd ter dekking van de kosten, samenhangend met een risico op terugbetaling van een van Rijksoverheidswege verstrekte subsidie inzake de bedrijfsschool 2e jaar.

Voorziening loopbaanbudget

Deze voorziening is, conform de geldende CAO, gevormd ter dekking van uitgaven van personeel in het kader van duurzame inzetbaarheid.

Schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING**5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling****Algemeen**

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Baten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verlichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voorzover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

De beloningen van het personeel worden als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten (sabbatical leave, gratificaties e.d.) worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen. Een verwachte vergoeding ten gevolge van gratificaties worden verantwoord indien de verplichting tot betaling van die vergoeding is ontstaan op of vóór balansdatum en een betrouwbare schatting van de verplichtingen kan worden gemaakt. Ontvangen bijdragen voortvloeiend uit levensloopregelingen worden in aanmerking genomen in de periode waarover deze bijdragen zijn verschuldigd. Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de onderneming zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting Humanitas Onder Dak Twente heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij PFZW. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Humanitas Onder Dak Twente betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfonds. Daarbij behoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad (beleidsdekkingsgraad) is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In maart 2020 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 94,0%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 128%. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 10 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Humanitas Onder Dak Twente heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Humanitas Onder Dak Twente heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden en groepsmaatschappijen ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest. Tevens is hieronder opgenomen het aandeel van de stichting in het resultaat van de op nettovermogenswaarde gewaardeerde deelnemingen danwel ontvangen dividenden van deelnemingen waarin geen invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend en waardeveranderingen van financiële vaste activa en effecten.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief. Een krediet afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente, wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals opgenomen onder Financiële instrumenten. Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

5.1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING ENKELVOUDIGE JAARREKENING

5.1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Uitgangspunten Sociaal Domein

Bij het bepalen van de Wmo-omzet en of Jeugdwet-omzet heeft de stichting de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gevolgd zoals hiervoor opgenomen. Met ingang van 2015 is als gevolg van de transitie een deel van de toenmalige AWBZ en ZVW zorg overgeheveld van de zorgkantoren respectievelijk de zorgverzekeraars en naar de gemeenten ('decentralisatie'). Deze decentralisatie zou vanaf 2015 kunnen leiden tot een bepaalde mate van omzetonzekerheid m.b.t. de WMO en Jeugdwet. Omdat overeenkomstig de landelijke en gemeentelijke uitingen van de overheid de continuïteit van zorgverlening voorop heeft gestaan, zou dit kunnen leiden tot zekere risico's m.b.t. de omzetverantwoording en de instemming hierop van gemeenten. Omdat voor de organisatie geldt dat zij slechts met een zeer beperkt aantal gemeenten afspraken heeft en er in het kader van de WMO/Jeugdwet bovendien sprake is van een zeer beperkt aantal functies waarvoor afspraken zijn gemaakt, wordt dit risico, mede bepaald doordat het slechts een gering percentage van de totale omzet betreft, als zéér gering bestempeld. De wijze waarop de individuele gemeenten overgaan tot afwikkeling en vaststelling is op dit moment nog niet bekend, waardoor er een zeer beperkt risico bestaat dat kan leiden tot beperkte nagekomen financiële effecten in 2020 of later.

5.1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Betalingen welke voortvloeien uit langlopende leningen worden voor het gedeelte dat betrekking heeft op de rente opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als kasstroom uit financieringsactiviteiten. In deze opstelling is de mutatie van de kortlopende schulden aan de kredietinstellingen begrepen in de mutatie van de liquide middelen.

5.1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

5.1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels.

5.1.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

1. Materiële vaste activa

	31-dec-19	31-dec-18
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Verbouwingen	116.867	73.502
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	231.613	209.889
Totaal materiële vaste activa	348.480	283.391
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>	2019	2018
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	283.391	207.910
Bij: investeringen	192.083	181.408
Af: afschrijvingen	126.994	105.927
Boekwaarde per 31 december	348.480	283.391
Materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	19.118	0

Toelichting:

Voor een nadere specificatie van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep wordt verwezen naar het mutatieoverzicht onder 5.1.6.

5.1.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

2. Vorderingen uit hoofde van financieringsstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot AWBZ / WLZ

	2019	2018
	€	€
Saldo per 1 januari	0	4.420
Financieringsverschil boekjaar		
Correcties voorgaande jaren		
Betalingen/ontvangsten	0	-4.420
Subtotaal mutatie boekjaar	0	-4.420
Saldo per 31 december	0	0
Stadium van vaststelling (per erkenning):		c
a= interne berekening		
b= overeenstemming met zorgverzekeraars		
c= definitieve vaststelling NZa		
	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringsstekort	0	0
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	0
	0	0
Specificatie financieringsverschil in het boekjaar	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	0	0
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	0	0
Totaal financieringsverschil	0	0

5.1.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

3. Debiteuren en overige vorderingen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Vorderingen op debiteuren	33.250	39.610
Nog te factureren omzet	2.678	21.032
Overige vorderingen:		
Vorderingen op groepsmaatschappijen	17.750	144.927
Vorderingen op cliënten	92.618	105.281
Subsidies Gemeente Hengelo	52.585	39.517
Subsidies Gemeente Enschede	760.825	37.375
Subsidies Gemeente Almelo	192.444	0
Overige subsidies en bijdragen	15.000	15.000
Vooruitbetaalde bedragen:		
ICT	10.672	23.174
Overige	1.665	7.204
Nog te ontvangen bedragen:		
Rente	127	411
Stichting Kinderpostzegels	8.586	5.199
Ministerie SZW	0	12.500
Belastingdienst	30.608	23.000
SIGN	595	208.500
Samen14	108.150	84.087
UWV	57.135	6.598
Overig	69.544	71.030
Totaal debiteuren en overige vorderingen	1.454.232	844.445

Toelichting:

Met betrekking tot de vorderingen op cliënten is een voorziening opgenomen ter hoogte van € 13.488

ACTIVA

4. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Bankrekeningen	1.038.691	1.704.079
Kassen	19.627	22.300
Totaal liquide middelen	1.058.318	1.726.379

Toelichting:

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

5.1.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Bestemmingsfondsen	230.606	290.858
Collectief gefinancierd gebonden vermogen	251.216	251.216
Niet collectief gefinancierd vrij vermogen	1.077.466	1.175.505
Totaal eigen vermogen	1.559.288	1.717.579

Bestemmingsfondsen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Bestemmingsfondsen:				
Kamer-Raad	15.000	-15.000	0	0
Dagloon	20.000	0	0	20.000
Beschermde Wonen/Maatschappelijk Opvang	255.858	-45.252	0	210.606
Totaal bestemmingsfondsen	290.858	-60.252	0	230.606

Collectief gefinancierd gebonden vermogen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Reserve aanvaardbare kosten:				
Gerealiseerde resultaten	251.216	0	0	251.216
Totaal collectief gefinancierd gebonden vermogen	251.216	0	0	251.216

Niet Collectief gefinancierd gebonden vermogen

Het verloop is als volgt weer te geven:

	Saldo per 1-jan-2019	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€
Algemene reserves:				
Gerealiseerde resultaten	1.175.505	-98.039	0	1.077.466
Totaal niet-collectief gefinancierd vrij vermogen	1.175.505	-98.039	0	1.077.466

5.1.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

6. Voorzieningen

Het verloop is als volgt weer te geven:	Saldo per 1-jan-2019	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-2019
	€	€	€	€	€
Financieringsrisico bedrijfsschool	59.457	0	0	59.457	0
Loopbaanbudget	141.214	81.614	13.918	37.814	171.096
Totaal voorzieningen	200.671	81.614	13.918	97.271	171.096

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-2019
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	57.032
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	114.064
hiervan > 5 jaar	0

Toelichting Financieringsrisico bedrijfsschool

De voorziening financieringsrisico bedrijfsschool is gevormd ter dekking van de kosten, samenhangend met een risico op terugbetaling van een Rijksoverheidswege verstrekt subsidie inzake de bedrijfsschool 2e jaar.

Toelichting Loopbaanbudget

Deze voorziening is, conform de geldende CAO, gevormd ter dekking van uitgaven van personeel in het kader van duurzame inzetbaarheid.

5.1.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

7. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	31-dec-19	31-dec-18
	€	€
Crediteuren	261.250	270.706
Belastingen en premies sociale verzekeringen	420.815	388.864
Schulden terzake pensioenen	7.608	15.063
Nog te betalen salarissen	21.050	18.169
Vakantiedagen	43.772	55.681
Nog te betalen kosten:		
Accountantskosten	38.115	31.763
Vooruitontvangen opbrengsten:		
Cliënten	20.604	14.363
Gemeente Enschede inzake verbouwing	58.810	0
Overige overlopende passiva:		
Huisvesting	725	2.243
Bankkosten	726	624
Vrijwilligers	381	179
Gemeente Enschede	170.475	114.667
Overige schulden en overlopende passiva	86.315	23.643
Totaal overige kortlopende schulden	1.130.646	935.965

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa**Toelichting:****Huurverplichtingen**

Het bedrag van met derden aangegane huurverplichtingen van onroerende zaken bedraagt voor het komende jaar € 630.000. Op basis van de huidige huurovereenkomsten geldt tussen 1 en 5 jaar een totale huurverplichting van € 991.000 gedurende de totale looptijd van deze overeenkomsten. De totale huurverplichting > 5 jaar bedraagt € 608.000.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker en daarom zijn er hiervoor geen verplichtingen opgenomen in de balans.

5.1.6 ENKELVOUDIG MUTATIEOVERZICHT MATERIELE VASTE ACTIVA

	Verbouwingen	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2019			
- aanschafwaarde	210.003	415.039	625.042
- cumulatieve afschrijvingen	136.501	205.150	341.651
Boekwaarde per 1 januari 2019	<u>73.502</u>	<u>209.889</u>	<u>283.391</u>
Mutaties in het boekjaar			
- investeringen	69.342	122.741	192.083
- afschrijvingen	25.977	101.017	126.994
- <i>terugname geheel afgeschreven activa</i>			
.aanschafwaarde	89.966	96.663	186.629
.cumulatieve afschrijvingen	89.966	96.663	186.629
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>43.365</u>	<u>21.724</u>	<u>65.089</u>
Stand per 31 december 2019			
- aanschafwaarde	189.379	441.117	630.496
- cumulatieve afschrijvingen	72.512	209.504	282.016
Boekwaarde per 31 december 2019	<u>116.867</u>	<u>231.613</u>	<u>348.480</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	10%-20%	10%-33%	

5.1.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

BATEN

8. Opbrengsten zorgprestaties (en maatschappelijke ondersteuning)

	2019	2018
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies)	0	0
Opbrengsten Jeugdwet	0	8.340
Opbrengsten Wmo	958.267	890.012
Overige zorgprestaties	21.199	46.207
Totaal	<u>979.466</u>	<u>944.559</u>

9. Subsidies

	2019	2018
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)	8.513.399	7.460.279
Totaal	<u>8.513.399</u>	<u>7.460.279</u>

10. Overige bedrijfsopbrengsten

	2019	2018
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige opbrengsten (waaronder vergoeding voor uitgeleend personeel en verhuur onroerend goed):		
Opbrengst uitgeleend personeel	6.684	36.639
Verblijfgeld clënten	519.175	490.544
Overige inkomsten	581.732	269.926
Totaal	<u>1.107.591</u>	<u>797.109</u>

5.1.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

11. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Lonen en salarissen	5.579.367	5.041.582
Sociale lasten	966.050	826.030
Pensioenpremies	454.951	425.991
Andere personeelskosten:		
Arbokosten	51.858	28.499
Deskundigheidsbevordering	64.262	44.500
Reis- en verblijfkosten	132.212	117.302
Werving en selectie	0	0
Overige personeelskosten	138.469	63.408
Ontvangen ziekengeld	-94.560	-37.240
Subtotaal	<u>7.292.609</u>	<u>6.510.072</u>
Personeel niet in loondienst	548.123	665.077
Totaal personeelskosten	<u><u>7.840.732</u></u>	<u><u>7.175.149</u></u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's) per segment:		
Totaal	<u>133</u>	<u>124</u>
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden	<u><u>133</u></u>	<u><u>124</u></u>

12. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	0	0
- materiële vaste activa	126.994	105.927
Totaal afschrijvingen	<u><u>126.994</u></u>	<u><u>105.927</u></u>

5.1.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

LASTEN

13. Overige bedrijfskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	153.413	196.847
Algemene kosten	1.642.953	1.173.653
Cliënt- en bewonersgebonden kosten	67.362	64.157
Onderhoud en energiekosten	208.751	182.990
Huur en leasing	718.737	548.135
Totaal overige bedrijfskosten	<u><u>2.791.216</u></u>	<u><u>2.165.782</u></u>

14. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
	€	€
Rentebaten	195	509
Subtotaal financiële baten	<u>195</u>	<u>509</u>
Rentelasten	0	0
Subtotaal financiële lasten	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal financiële baten en lasten	<u><u>195</u></u>	<u><u>509</u></u>

5.1.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

15. Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

WNT-VERANTWOORDING 2019 Stichting Humanitas Onder Dak Twente

De WNT is van toepassing op Stichting Humanitas Onder Dak Twente. Het voor Stichting Humanitas Onder Dak Twente toepasselijke bezoldingsmaximum is in 2019 € 130.000 en is gebaseerd op het WNT-maximum voor de zorg, totaalscore 8 en klasse II.

Bezoldiging topfunctionarissen

15a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2019

bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2019	B.C. Deliën directeur/bestuurder 01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.773
Beloningen betaalbaar op termijn	11.943
Subtotaal	124.716

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	130.000
---	---------

Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terugontvangen bedragen	N.v.t.
---	--------

Bezoldiging	124.716
-------------	---------

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2018

Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.925
Beloningen betaalbaar op termijn	11.875
Subtotaal	121.800

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	125.000
---	---------

Bezoldiging	121.800
-------------	---------

5.1.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE RESULTATENREKENING

15b. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2019

bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2019	A. Otten voorzitter RvT 01/01 - 06/12	J. Salverda voorzitter RvT 06/12 - 31/12	G.P. Oudenaarden Lid RvT 01/01 - 31/12
--	---	--	--

Bezoldiging

Bezoldiging	1.957	145	2.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	18.111	1.389	13.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Bezoldiging	1.957	145	2.100
-------------	-------	-----	-------

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2018

Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12		01/01 - 31/12
--	---------------	--	---------------

Bezoldiging	2.100		2.100
-------------	-------	--	-------

Bezoldiging	18.750		12.500
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			

Gegevens 2019

bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2019	H.G. Rottier Lid RvT 01/01 - 31/12	M.G.T. de Bruin Lid RvT 01/01 - 31/12	J.C.H. Engelen Lid RvT 01/01 - 31/12
--	--	---	--

Bezoldiging

Bezoldiging	2.100	2.100	2.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	13.000	13.000	13.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Bezoldiging	2.100	2.100	2.100
-------------	-------	-------	-------

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2018

Aanvang en einde functievervulling in 2018	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	20/03 - 31/12
--	---------------	---------------	---------------

Bezoldiging	2.100	2.100	1.647
-------------	-------	-------	-------

Bezoldiging	12.500	12.500	9.829
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum			

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2019 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

5.1.8 VASTSTELLING EN GOEDKEURING**Vaststelling en goedkeuring jaarrekening**

De raad van bestuur van Stichting Humanitas Onder Dak Twente heeft de jaarrekening 2019 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 16 april 2020.

De raad van toezicht van de Stichting Humanitas Onder Dak Twente heeft de jaarrekening 2019 goedgekeurd in de vergadering van 8 mei 2020.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in paragraaf 5.1.2.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan welke van invloed zijn op de in deze jaarrekening opgenomen informatie.

In het 1e kwartaal van 2020 is de maatschappij geconfronteerd met de uitbraak van het Corona virus, hetgeen ook voor de Stichting Humanitas Onder Dak Twente de nodige consequenties en uitdagingen met zich heeft meegebracht. Naast de zorginhoudelijke veranderingen (begeleiding op afstand, geen dagbesteding in groepen, uitbreiding nachtopvang naar 24 uur opvang e.d.) betekent e.e.a. ook een andere aanwending van beschikbare middelen en op onderdelen mogelijk zelfs extra kosten. Ook zouden kosten ten gevolge van aanschaf persoonlijke beschermingsmiddelen en een hoog ziekteverzuim een rol kunnen gaan spelen.

Op grond van informatie vanuit de overheid en gemeenten, ook bij monde van de VNG, kan worden opgemaakt dat zorgaanbieders financieel worden ondersteund bij inkomensverlies of wanneer extra kosten moeten worden gemaakt die het gevolg zijn van de Corona-crisis. Er zijn echter nog geen concrete toezeggingen gedaan en genoemde regelingen zullen nog verder uitgewerkt worden. Ook de vraag of er extra kosten zullen worden gemaakt en welke dit zijn en hoe hoog deze kosten uiteindelijk zullen zijn, is op dit moment nog ongewis en uiteraard mede afhankelijk van verdere ontwikkelingen.

Als gevolg hiervan is op dit moment onzeker of de Corona-crisis een negatieve impact zal hebben op het financiële resultaat en de liquiditeit van Stichting Humanitas Onder Dak Twente. Gezien de aangekondigde regelingen ter compensatie en het huidige saldo aan liquiditeiten, de samenstelling van de omzet en de solvabiliteit van de stichting, is er echter (nog) geen materiële onzekerheid over de continuïteit van Stichting Humanitas Onder Dak Twente.

Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

Directeur/Bestuurder w.g.
Dhr. B.C. Deliën 8-mei-20

Voorzitter Raad van Toezicht w.g.
Dhr. J. Salverda 8-mei-20

Lid Raad van Toezicht w.g.
Mevr. M.G.T. de Bruin 8-mei-20

Lid Raad van Toezicht w.g.
Mevr. J.C.H. Engelen 8-mei-20

Lid Raad van Toezicht w.g.
Dhr. G.P. Oudenaarden 8-mei-20

Lid Raad van Toezicht w.g.
Dhr. H.G. Rottier 8-mei-20

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2 OVERIGE GEGEVENS

5.2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is er geen regeling inzake resultaatbestemming vastgelegd.

5.2.2 Nevenvestigingen

Stichting Humanitas Onder Dak Twente heeft geen nevenvestigingen.

5.2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina's.

T: +31 (0)74 276 42 00
E: hengelo@bdo.nl
www.bdo.nl

BDO Audit & Assurance B.V.
Postbus 275, 7550 AG Hengelo
Mosweg 42, 7556 PG Hengelo
Nederland

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur en de raad van toezicht van Stichting Humanitas Onder Dak Twente te Hengelo

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting Humanitas Onder Dak Twente ('de instelling') te Hengelo gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Humanitas Onder Dak Twente op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. de resultatenrekening over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Humanitas Onder Dak Twente zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van coronacrisis

Wij vestigen de aandacht op de tekst in de toelichting van de jaarrekening op pagina 4 (continuïteitsveronderstelling) en pagina 23 (gebeurtenissen na balansdatum), waarin de onzekerheden zijn omschreven rondom de mogelijke gevolgen van het coronavirus voor Stichting Humanitas Onder Dak Twente. Deze situatie doet geen afbreuk aan ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2019 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van de Regeling verslaggeving WTZi is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten van de Regeling verslaggeving WTZi en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling verslaggeving WTZi. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de instelling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de instelling te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de instelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de zorginstelling;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hengelo, 11 mei 2020

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

M. Zoetman-Kiers RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

Humanitas **Onder Dak**

OPVANG • WONEN • TALENTONTWIKKELING • ADVIES